

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Finansinspektionens tillsynsavgifter och till lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om Finansinspektionens tillsynsavgifter. Samtidigt upphävs lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift med nästan samma innehåll. Dessutom föreslås det att kärnenergilagen, lagen om statens pensionsfond, lagen om Finansinspektionen, lagen om Keva, lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond och lagen om placeringsfonder ändras.

Syftet med propositionen är att säkerställa att Finansinspektionens finansiering är tillräcklig på medellång sikt genom att det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter höjs. Dessutom föreslås det att de inbördes förhållandena mellan betalningsandelarna för olika grupper av tillsynsobjekt balanseras, vilket medför ändringar i de tillsynsavgifter som tas ut hos de avgiftsskyldiga. För utländska försäkringsbolags EES-filialer skapas det en helt ny grundavgift på tre nivåer i stället för den nuvarande grundavgiften på en enda nivå.

Dessutom föreslås det att bestämmelserna om avgifter förtydligas och att det görs möjligt att bestämma avgiften utifrån en uppskattning. Samtidigt uppdateras hänvisningarna i annan lagstiftning till den nya lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Finansinspektionens finansiering	4
2.2 Utvecklingen av Finansinspektionens finansiella ställning	6
2.3 Ändringsbehov som upptäckts i lagstiftningen om tillsynsavgifter	8
3 Målsättning	10
4 Förslagen och deras konsekvenser	10
4.1 De viktigaste förslagen	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	12
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	12
4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	16
4.2.3 Konsekvenser för samhällsekonomin och den offentliga ekonomin	17
5 Alternativa handlingsvägar	17
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	17
5.1.1 Omvandling av tillsynsavgifter till riskbaserade avgifter	17
5.1.2 Fördelning av avgiftsuttaget mellan olika aktörer	19
5.1.3 Maximibeloppet av tillsynsavgifter	20
5.1.4 Beaktande av företagsomstruktureringar i de proportionella tillsynsavgifterna	20
5.2 Utländsk lagstiftning och Europeiska centralbankens bestämmelser om tillsynsavgifter	21
5.2.1 Jämförelse av tillsynsavgifterna i Norden	21
5.2.2 Sverige	22
5.2.3 Danmark	23
5.2.4 Norge	23
5.2.5 Europeiska centralbankens tillsynsavgifter	24
6 Remissvar	24
7 Specialmotivering	28
7.1 Lag om Finansinspektionen tillsynsavgifter	28
7.2 Kärnenergilagen	39
7.3 Lagen om statens pensionsfond	39
7.4 Lagen om Finansinspektionen	39
7.5 Lagen om Keva	39
7.6 Lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond	39
7.7 Lagen om placeringsfonder	39
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	40
9 Ikraftträdande	40
10 Verkställighet och uppföljning	40
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	40
11.1 Avgifternas skattenatur	40
11.2 Avgift enligt bedömningsgrund	41
11.3 Sänkning av tillsynsavgiften	42
11.4 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	43
LAGFÖRSLAG	45

1. Lag om Finansinspektionens tillsynsavgifter	45
2. Lag om ändring av 52 d § i kärnenergilagen.....	57
3. Lag om ändring av 7 § i lagen om statens pensionsfond	58
4. Lag om ändring av 2 och 18 § i lagen om Finansinspektionen.....	58
5. Lag om ändring av 23 § i lagen om Keva	59
6. Lag om ändring av 13 § i lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond.....	60
7. Lag om ändring av 24 kap. 9 § i lagen om placeringsfonder	60
BILAGA	62
PARALLELLTEXTER	62
2. Lag om ändring av 52 d § i kärnenergilagen.....	62
3. Lag om ändring av 7 § i lagen om statens pensionsfond	62
4. Lag om ändring av 2 och 18 § i lagen om Finansinspektionen.....	63
5. Lag om ändring av 23 § i lagen om Keva	64
6. Lag om ändring av 13 § i lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond.....	64
7. Lag om ändring av 24 kap. 9 § i lagen om placeringsfonder	65

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Finansinspektionen lade den 14 mars 2022 fram ett initiativ för finansministeriet om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008, nedan *tillsynsavgiftslagen*). Finansinspektionen beskrev i sitt initiativ de problem som den upptäckt i regleringen och innehållet beskrivs närmare i avsnitt 2.2 och 2.3 i denna proposition. I en rapport från Finlands Banksbankfullmäktige från 2021¹ konstaterades också att tillsynsavgiftslagen bör ses över för säkerställande av att finansaktörerna, oberoende av bolagsformen eller verksamhetsmodellen, på ett rättvist sätt bidrar till att täcka tillsynskostnaderna. I bakgrunden finns även Internationella valutafondens utvärdering av Finland 2022, Financial Sector Assessment program (FSAP), där valutafonden rekommenderade att ministeriet ska säkerställa att finansmarknadsmyndigheterna har tillräckliga resurser för att fullgöra sina skyldigheter.²

Propositionen har beretts vid finansministeriet som tjänsteuppdrag.

Utkastet till regeringsproposition var på remiss 20.6–13.8.2023.³ Sammanlagt 60 aktörer ombads yttra sig, däribland ministerier, finansmarknadsmyndigheter, banker, försäkringsbolag, fondaktörer och olika intresseorganisationer. Möjligheten att avge ett yttrande erbjöds också allmänt för alla som var villiga att yttra sig via webbplatsen utlåtande.fi. Före samrådet anordnades ett offentligt informations- och diskussionsmöte om propositionsutkastet med intressentgrupper. Beredningsdokumenten för projektet, inklusive sammanfattningen av yttrandena, finns på webbplatsen för statsrådets projektfönster.⁴

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Finansinspektionens finansiering

Enligt 68 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) ska kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet täckas genom att åtgärdsavgifter och tillsynsavgifter tas ut. Åtgärdsavgifter tas ut till exempel för koncessioner och andra prestationer. På åtgärdsavgifter tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), vilket innebär att avgifternas storlek bör motsvara beloppet av de totala kostnaderna för utförandet av prestationen.

Finansinspektionens tillsynsavgifter är i sin tur rättsligt av skattekaraktär. Skattenaturen innebär i praktiken att avgiftens belopp inte är avsett att direkt motsvara de kostnader som ett enskilt tillsynsobjekt eller en grupp av tillsynsobjekt medför. Om tillsynsavgifterna bestäms särskilt i tillsynsavgiftslagen. Tillsynsavgiften betalas till Finlands Bank, men Finansinspektionen bestämmer den självständigt varje kalenderår.

¹ Riksdagens bankfullmäktiges berättelse 2021, K 22/2022, s. 35, https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/B_22+2022.pdf

² IMF Country Report No. 23/39, sida 9, rekommendation 3. <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Is-sues/2023/01/20/Finland-Financial-System-Stability-Assessment-528426>

³ Begäran om yttrande https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/70eda79f-9b3a-40f8-9e17-b81d2b3a7de0/a313e789-9507-4735-b1ab-000ecb2a7be4/LAUSUN-TOPYYNTO_20230621052008.PDF

⁴ Projektfönster VM018:00/202, <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM018:00/2023>

Den egentliga tillsynsavgift som tas ut består i enlighet med tillsynsavgiftslagen av en grundavgift eller en proportionell avgift eller en kombinerad grundavgift och en proportionell avgift. Grundavgiften är till sin natur en fast avgift i euro. Den proportionella avgiften beräknas på basis av balansomslutningen, de förvaltade placeringsfonderna eller AIF-fondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen, premieintäkterna eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut. Närmare principer för bestämmande av proportionella avgifter beskrivs i avsnitt 2.1.2 i arbetsgruppens promemoria⁵ "Finanssivalvonnan toiminta yhteisessä valvontamekanismissa sekä rahoitus muuttuvassa toimintaympäristössä". Tillsynsavgiften förfaller till betalning vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock tidigast den sista juni under kalenderåret i fråga.

Finansinspektionen samlar årligen in tillsynsavgifter endast för det innevarande årets budgeterade utgifter. Vid beräkningen beaktas Finansinspektionens övriga intäkter samt ett eventuellt finansiellt överskott eller underskott som uppkommit under tidigare räkenskapsperioder. I praktiken har grunderna för de nuvarande tillsynsavgifterna utarbetats så att det belopp som samlas in i form av tillsynsavgifter och åtgärdsavgifter räcker för att täcka 95 procent av Finansinspektionens kostnader (*målnivå*). Resten, det vill säga fem procent, förblir Finlands Banks ansvar (*den offentliga finansieringsandelen*).

Om tillsynsavgifterna tillsammans med andra intäkter överstiger de budgetmässiga kostnaderna med mer än fem procent, ska de tillsynsavgifter som tas ut hos alla avgiftsskyldiga sänkas med samma proportionella belopp så att det så kallade överskottet av tillsynsavgifterna inte överstiger fem procent. I intäkterna inräknas då också det överskott som eventuellt har uppstått de föregående åren eller det underskott som genom en minskning av intäkterna har uppstått de föregående åren. På så sätt förhindras ett kontinuerligt överskott i Finansinspektionens budget.

Finansinspektionens budget behandlas av Finansinspektionens direktion, som därefter underställer sitt beslut Finlands Banks direktion för fastställelse. För att Finansinspektionen ska kunna reagera på förändringar i tillsynsmiljön gör lagen det möjligt att samla in buffertposter. Enligt 7 § i den gällande lagen får Finansinspektionen samla in ett överskott som motsvarar 5 procent av de kostnader som fastställts i budgeten. Överskottet samlas in för att täcka en eventuell framtida situation där tillsynsavgifterna underskrider ovannämnda målnivå på 95 procent.

Trots att dimensioneringen av avgiftsgrunderna är förutsägbar och budgetplaneringen är noggrann är det möjligt att tillsynsavgifterna tillsammans med andra intäkter inte räcker till för att täcka de nödvändiga kostnaderna för Finansinspektionens tillsynsarbete. Risk för att underskott kan bland annat uppstå till följd av betydande omstruktureringar inom finanssektorn. Om det finns risk för ett sådant eventuellt finansiellt underskott ska Finansinspektionens direktion utan dröjsmål utarbeta en plan över de åtgärder som behövs för att täcka underskottet. Möjliga åtgärder är då att minska Finansinspektionens kostnader eller att ändra tillsynsavgiftsgrunderna.

Finansinspektionens verksamhet styrs av en direktion med sex medlemmar. Till direktionens uppgifter hör att besluta om Finansinspektionens tillsynsavgifter och åtgärdsavgifter. Dessutom behandlar direktionen Finansinspektionens årliga budget, som fastställs av Finlands Banks direktion. Dessutom övervakar bankfullmäktige den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. Till bankfullmäktige hör nio bankfullmäktigeledamöter som väljs av riksdagen. Finansinspektionens direktion ska vid behov, dock minst en gång om året, också lämna bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet

⁵ Finanssivalvonnan toiminta yhteisessä valvontamekanismissa sekä rahoitus muuttuvassa toimintaympäristössä – Työryhmämuistio. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75190>

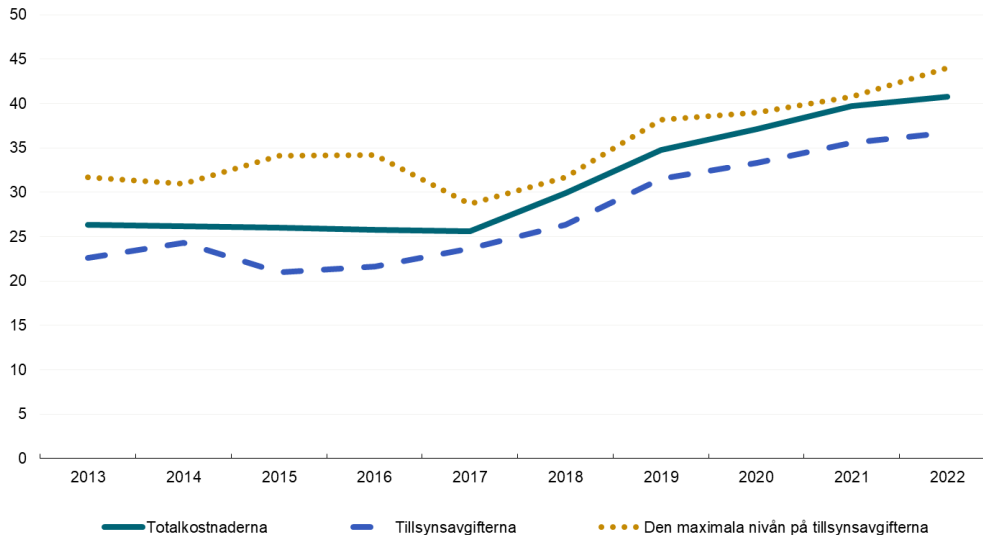
och måluppfyllelsen, inklusive en bedömning av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de väntade förändringarna kräver. Dessutom fastställer bankfullmäktige på framställning av Finlands Banks direktion grunderna för bankens bokslut och beslutar på basis av revisorernas utlåtande om fastställande av bankens resultaträkning och balansräkning. Fem procent av Finansinspektionens finansiering kommer från Finlands Bank, och dessutom svarar Finlands Bank på det sätt som nämns ovan för finansieringen av Finansinspektionens eventuella underskott.

2.2 Utvecklingen av Finansinspektionens finansiella ställning

Finansinspektionen tog 2022 ut tillsyns- och åtgärdsavgifter till ett belopp av 38,7 miljoner euro. Tillsynsavgifterna uppgick till cirka 36,7 miljoner euro och åtgärdsavgifterna till cirka 2,1 miljoner euro. Dessutom kom fem procent av finansieringen, totalt cirka 2 miljoner euro, från Finlands Bank och 2,4 miljoner euro var överskott från föregående år. Finansinspektionen hade därmed 43,1 miljoner euro till sitt förfogande för att täcka sina verksamhetskostnader. Finansinspektionens fastställda verksamhetsutgifter för 2023 är 47,1 miljoner euro. Enligt budgeten tas det 2023 ut tillsyns- och åtgärdsavgifter till ett totalt belopp av 42,8 miljoner euro, och dessutom kommer fem procent av finansieringen, det vill säga 2,4 miljoner euro, från Finlands Bank. Dessutom är det överskott som överförs från föregående år 1,9 miljoner euro.

Diagram 1: Finansinspektionens totalkostnader och utvecklingen av tillsynsavgifterna 2013–2022

Finansinspektionens totalkostnader och utvecklingen av tillsynsavgifterna 2013–2022 (miljoner euro)



Källa: Finansinspektionen

Finansinspektionens finansiella ställning har granskats senast i en arbetsgruppspromemoria⁶ som färdigställdes 2016 och i regeringens proposition 201/2016 rd. Då höjdes nivån på grundavgifterna enligt tillsynsavgiftslagen med sju procent. Samtidigt minskades koefficienterna för proportionella avgifter och nya avgiftskategorier lades till för betydande filialer. Finansinspektionens uppgifter har ökat sedan reformen. Tillsynen i fråga om förebyggande av penningtvätt och av finansiering av terrorism har förstärkts sedan 2018. Nordea Bank Abp:s flyttning till Finland 2018 inverkade också avsevärt på tillsynsarbetet. Även den starka digitaliseringsutvecklingen har lett till ett behov av att utveckla och uppdatera tillsynen och ökat Finansinspektionens kostnader. Finansinspektionen har utvecklingsbehov i anslutning till utrustning och programvara som är nödvändig för tillsynen. Finansinspektionens ökande tillsynsuppgifter och i synnerhet ökningen av antalet mindre tillsynsobjekt fortsätter att orsaka kostnadstryck. Till exempel övergick kreditgivare och kreditförmedlare som tidigare stod under Regionförvaltningsverket i Södra Finlands tillsyn i juli 2023 till att stå under Finansinspektionens tillsyn. Utöver ökningen av antalet aktörer som står under tillsyn väntas Finansinspektionens kostnader för informationssystem öka under de kommande åren till följd av utvecklingen av tillsynsverktyg i anslutning till digitaliseringen. Finansinspektionens uppgiftsfält kommer också att utvidgas under de kommande åren i och med övervakningen av hållbar utveckling och klimatförändringen samt särskilt övervakningen av hållbarhetsrapporterna⁷, ett eventuellt ESAP-projekt⁸ som hänför sig till det nationella informationslagret över noterade bolag, MiCa-förordningen⁹ som reglerar marknaden för krypterade tillgångar, Dora-förordningen¹⁰ om finansiell immunitet samt en ny regleringshelhet¹¹ som syftar till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Finansinspektionens kostnader har dessutom ökat genom höjda medlemsavgifter till Europeiska bankmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten samt till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Medlemsavgifterna har ökat med 56 procent under senaste fem åren, från 0,9 miljoner euro till 1,4 miljoner euro.

Av diagram 1 framgår den trendmässiga ökningen av Finansinspektionens totala kostnader från och med 2017. År 2022 uppgick de totala kostnaderna till över 40,8 miljoner euro. En liknande trend har också följts av det belopp av tillsynsavgifter som tas ut av de avgiftsskyldiga, vilket har ökat mellan 2016 (21,6 miljoner euro) och 2022 (36,7 miljoner euro). Nivån på de totala kostnaderna har i hög grad närmat sig den nivå som högst kan tas ut i form av tillsynsavgifter. Skillnaden mellan dessa var minst 2021, då den högsta nivån på tillsynsavgifterna låg på 40,8 miljoner euro och de totala kostnaderna var på nivån 39,7 miljoner euro.

⁶ Se Finanssivalvonnan toiminta yhteisessä valvontamekanismissa sekä rahoitus muuttuvassa toimintaympäristössä – Työryhmämuistio. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75190>

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2464 om ändring av förordning (EU) nr 537/2014, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och direktiv 2013/34/EU vad gäller företagens hållbarhetsrapportering

⁸ COM (2021) 723 final, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en europeisk gemensam kontaktpunkt som ger centraliserad tillgång till offentlig information som rör finansiella tjänster, kapitalmarknader och hållbarhet

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554 av den 14 december 2022 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011

¹¹ [Beivrande av ekonomisk brottslighet: Kommissionen ser över reglerna för bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering, pressmeddelande 20.7.2021, Europeiska kommissionen](#)

Även om det nuvarande maximibeloppet för tillsynsavgifter tillsammans med Finlands Banks femprocentsandel för närvarande räcker till för att täcka Finansinspektionens kostnader, är tillsynsavgiftssystemet känsligt särskilt för förändringar i den ekonomiska situationen. Om nyckeltalen för flera övervakningsobjekt minskar samtidigt kan den maximala nivån på de tillsynsavgifter som tas ut som proportionella avgifter minska avsevärt. Det belopp som samlas in i form av tillsynsavgifter räcker då inte nödvändigtvis längre till för att täcka Finansinspektionens nödvändiga verksamhetsutgifter. I en sådan situation bör Finansinspektionen anpassa sin verksamhet till nivån på det lägre tillsynsavgiftsbeloppet, även om det faktiska behovet av tillsyn inte minskar. Att binda tillsynsavgifterna till tillsynsobjektens nyckeltal, såsom balansräkningar, innebär därmed en betydande intern risk för systemet för tillsynsavgifter, särskilt vid lågkonjunktur och plötsliga störningar i ekonomin.

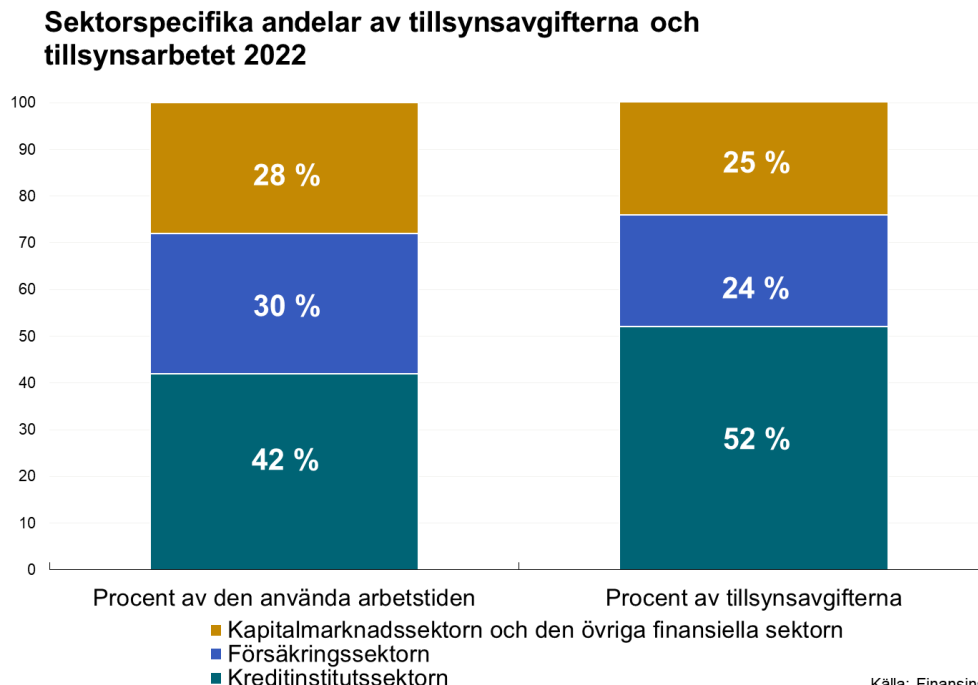
Finansinspektionens totala kostnader håller på att nå upp till den högsta nivå som kan samlas in. Tillsynsavgiften för 2023 beräknas uppgå till 41,1 miljoner euro, medan tillsynsavgiften för 2024 beräknas uppgå till 43,5 miljoner euro. Finansinspektionens finansiering är enligt uppskattning tillräcklig för innevarande år och 2024, om den genomsnittliga ökningen av tillsynsobjektens nyckeltal fortsätter på den förväntade årliga tillväxtnivån på cirka två och en halv procent. Eventuell ogynnsam ekonomisk utveckling ökar osäkerheten när det gäller ökningen av tillsynsobjektens nyckeltal. Från och med 2024 bör tillsynsavgifter tas ut i enlighet med det maximibelopp som lagen tillåter, om inte tillsynsobjektens nyckeltal ökar enligt förväntningarna under de kommande åren. För 2025 beräknas det behövas tillsynsavgifter på 44,7 miljoner euro, medan de tillsynsavgifter som enligt uppskattning kan tas ut uppgår till 45,8 miljoner euro. Detta skulle försvåra Finansinspektionens möjligheter att vid behov reagera på förändringar i tillsynsmiljön och på eventuella oförutsedda finansieringsbehov.

2.3 Ändringsbehov som upptäckts i lagstiftningen om tillsynsavgifter

Utöver de utmaningar som hänger samman med den maximala nivån på tillsynsavgifterna har andra behov av ändringar upptäckts i lagen. Tillsynsavgifterna för vissa tillsynsgrupper motsvarar för närvarande inte tillräckligt väl tillsynskostnaderna.

Som framgår av diagram 2 har särskilt kreditinstitutssektorn 2022 betalat högre tillsynsavgifter (52 % av tillsynsavgifterna) jämfört med den beräknade arbetstid som använts för tillsynen inom sektorn (42 % av den använda arbetstiden). Däremot har tillsynsavgifterna för försäkrings- och kapitalmarknadssektorn samt den övriga finansiella sektorn varit lägre jämfört med den uppskattade arbetstiden. Tillsynen över försäkringssektorn beräknas förbruka 30 procent av arbetstiden, men sektorn står för 24 procent av tillsynsavgifterna. Den arbetstid som används för tillsynen av objekt inom kapitalmarknadssektorn och den övriga finansiella sektorn uppskattas till 28 procent, medan sektorerna står för 25 procent av tillsynsavgifterna. Det skulle därför vara nödvändigt att uppdatera fördelningen av uttaget av tillsynsavgifterna mellan de avgiftsskyldiga så att den bättre motsvarar det beräknade tillsynsarbetet.

Diagram 2: Sektorspecifika andelar av tillsynsavgifterna och tillsynsarbetet 2022



I tillsynsavgiftslagen har det också konstaterats att avgifterna för utländska EES-försäkringsbolags filialer är efterställda. Ökningen av försäkringsbolagens filialrörelser har lett till en situation där aktörernas nuvarande betalningsandel inte motsvarar kostnaderna för tillsynen eller deras andel av marknaden. Finansinspektionen övervakar EES-filialernas förfaranden i enlighet med den gemensamma europeiska lagstiftningen. När det gäller filialerna utövas tillsynen över soliditeten av den nationella tillsynsmyndigheten. Ett utländskt EES-försäkringsbolags filial betalar för närvarande endast en grundavgift på 1 070 euro och ingen proportionell avgift. Detta är en betydande skillnad jämfört med finländska försäkringsbolag som också betalar en proportionell tillsynsavgift som baserar sig på balansräkningen. När tillsynsavgiften baserar sig på balansräkningen höjs också tillsynsavgiften för dem när omfattningen av bolagens verksamhet ökar.

Tillsynsavgiften för utländska EES-försäkringsbolag som enbart grundar sig på en grundavgift motsvarar dåligt deras andel av tillsynsfältet. Särskilt i fråga om skadeförsäkringsbolag finns det en tydlig obalans. De finländska skadeförsäkringsbolagens premieintäkt var 2021 cirka 4 miljarder euro. Skadeförsäkringsbolagens EES-filialers premieintäkt under samma år uppgick till sammanlagt cirka 1,2 miljarder euro. Siffrorna visar att EES-filialerna betalar en mycket låg avgift för tillsynen jämfört med deras andel av skadeförsäkringsmarknaden, även om man tar hänsyn till att tillsynen enbart gäller förfarandena.

Det har också ansetts nödvändigt att förtydliga tillsynsavgiftslagen. Antalet övervakade avgiftsskyldiga har ökat avsevärt och gjort tillsynsavgiftslagen svårbegriplig. Därför har det ansetts nödvändigt att undersöka olika sätt att förtydliga och förenkla lagen.

I 3 § i den gällande tillsynsavgiftslagen finns en bestämmelse om hur företagsomstruktureringar ska beaktas i de proportionerliga avgifter som tas ut av de avgiftsskyldiga. Förändringar i verksamhetens omfattning som skett under innevarande räkenskapsperiod beaktas när det är fråga om fusion av den avgiftsskyldige med en annan avgiftsskyldig eller om någon annan företagsomstrukturering som avses i 3 § i lagen. Om till exempel den avgiftsskyldige har fusionerats med en annan avgiftsskyldig, tas tillsynsavgiften ut endast av det övertagande företaget, men den beräknas på basis av det sammanräknade bokslutet för både det överlåtande och det övertagande företaget. Denna bestämmelse påverkar inte den totala intäkten av tillsynsavgifter, utan endast betalningsandelarna mellan de avgiftsskyldiga.

Syftet med bestämmelsen om företagsomstruktureringar är att fastställa en rimlig avgift, men den har visat sig vara en utmaning i praktiken. Paragrafen har ingen större inverkan på tillsynsavgifterna för de avgiftsskyldiga eller på inflödet av tillsynsavgifter, men beräkningen medför relativt mycket arbete för Finansinspektionen. Bestämmelsen har också medfört en administrativ börda, eftersom Finansinspektionens direktion i praktiken ska fastställa de nya tillsynsavgifterna separat. Av dessa skäl har man i samband med propositionen ansett det nödvändigt att undersöka alternativen för att utveckla bestämmelsen om företagsomstrukturering.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att säkerställa att Finansinspektionens finansiering är tillräcklig på medellång sikt. För att detta mål ska kunna nås bör de olika tillsynsgruppernas betalningsandelar balanseras och tillsynsavgifternas maximinivå höjas. Syftet med propositionen är också att se till att tillsynsavgifterna på ett bättre sätt motsvarar den arbetsinsats som följer av tillsynen. Målet för propositionen är att med hjälp av ovannämnda ändringar bidra till att förbättra resurserna, effektiviteten och trovärdigheten i tillsynen över finanssektorn. Ett annat mål är att göra andra förtydliganden av regleringen som konstaterats vara behövliga i tillämpningspraxis.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att det totala beloppet av de tillsynsavgifter som kan tas ut av Finansinspektionen ska höjas så att de avgifter som utifrån uppgifterna om de avgiftsskyldiga 2022 kan tas ut uppgår till högst cirka 49 miljoner euro. Höjningen syftar till att trygga Finansinspektionens resurser för tillsynen på medellång sikt och trygga tillsynens trovärdighet även i framtiden.

Det föreslås att fördelningen av avgiftsuttaget mellan de avgiftsskyldiga ska uppdateras så att den bättre motsvarar det tillsynsarbete som hänförs till de olika grupperna av avgiftsskyldiga. Detta skulle bidra till en rättvisare fördelning av avgifterna mellan de olika grupperna av avgiftsskyldiga. I detta sammanhang måste man också ta hänsyn till den bakomliggande tanken i tillsynsavgiftslagen att de stora tillsynsobjekten delvis subventionerar tillsynsavgifterna för mindre tillsynsobjekt och därmed i proportion bekostar mera av den infrastruktur som behövs för tillsynsarbetet. Den skattelikhade tillsynsavgiften är inte heller avsedd att helt motsvara kostnaderna för ett enskilt tillsynsobjekt eller en grupp av tillsynsobjekt. Förslaget är ändå att avgifterna höjs proportionellt sett mer för aktörer vars betalningsbörda enligt avgiftsgrunderna i den gällande lagen har varit låg jämfört med den beräknade arbetsinsatsen.

För alla avgiftsskyldiga föreslås en nivåhöjning av grundavgifterna, vars storlek är beroende av tillsynsgruppen. Miniminivån på ökningen är 18 procent, vilket motsvarar förändringen i den nominella bruttonationalprodukten under 2016–2022. I annat fall ska grundavgifterna och de proportionella avgifterna höjas i olika proportioner för att balansera allokeringen av avgifterna

i förhållande till den beräknade arbetsinsatsen. I genomsnitt ska avgiftstaket höjas enligt tabell 1 nedan. Inom tillsynsgrupperna kan dock avgiftshöjningarna i viss mån variera från den föreslagna genomsnittliga höjningen, eftersom vissa grupper omfattar avgiftsskyldiga av mycket varierande typ och storlek. Vid höjningen av de proportionella avgifterna för avgiftsskyldiga beaktas dessutom målet att det belopp som i sin helhet kan samlas in i form av tillsynsavgifter ska uppgå till cirka 49 miljoner euro. I juli 2023 utvidgades tillsynsavgiftslagen till att även omfatta aktörer enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023). Med dessa aktörers avgiftsskyldighet ökar det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter till omkring 50 miljoner euro.

Tabell 1: Föreslagna genomsnittliga maximala höjningar per tillsynsgrupp

Tillsynsgrupp	Genomsnittlig höjning av maximalbeloppet av grundavgiften	Genomsnittlig höjning av maximalbeloppet av proportionerliga avgifter
Kreditinstitut	18 %	3 %
Värdepappers- och fondföretag	28 %	13 %
Försäkringsanstalter	28 %	30 %
Pensionsanstalter	18 %	5 %
Noterade bolag	28 %	N/A
Den övriga finansiella sektorn	28 %	13 %
Stiftelser och kassor	85 %	10 %
Den övriga försäkringssektorn	160 %	5 %

För utländska försäkringsbolags EES-filialer föreslås en ny grundavgift på tre nivåer som baserar sig på premieintäkten. Den nuvarande grundavgiften på 1 070 euro för filialer har ansetts vara anmärkningsvärt låg i förhållande till det beräknade tillsynsarbetet. För dessa aktörer har man kommit fram till en differentierad grundavgift som tar hänsyn till filialer av varierande storlek. I stället för en differentierad grundavgift skulle man alternativt kunna överväga att införa en proportionell avgift som tar hänsyn till storleksskillnaderna mellan aktörerna. En grundavgift på tre nivåer ansågs dock vara ett bättre alternativ än en proportionell avgift, eftersom det skulle vara en utmaning att få de aktuella uppgifter om dessa aktörer som behövs för fastställande av den proportionella avgiften.

När det gäller försäkringskassor föreslås det att tillsynsavgiften ska omvandlas till en enkel grundavgift i stället för den nuvarande proportionella avgiften. Denna förändring behövs på grund av att den relativa avgiften för kassor i praktiken har varit obetydlig, men den har ansetts orsaka onödigt arbete i samband med processen för tillsynsavgifter.

Genom propositionen föreslås en ny lag om Finansinspektionens tillsynsavgifter. Den nya lagen syftar till en tydligare och enklare struktur i förhållande till den gällande lagen, eftersom tillsynsobjekten grupperas så att de lyder under bestämmelser som gäller per sektor. Den praktiska tillämpningen av lagen underlättas genom den fullmakt som föreslås för Finansinspektionen att i vissa situationer bestämma tillsynsavgiften på basis av en uppskattning. En bestämmelse av samma typ som den gällande bestämmelsen om företagsomstrukturering föreslås inte i den nya lagen. Detta har ansetts nödvändigt för att de utmaningar som beskrivs närmare i avsnitt 2.3 ska kunna undvikas.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Höjning av maximibeloppet av tillsynsavgifter enligt tillsynsavgiftslagen

Den gällande tillsynsavgiftslagen gör det möjligt att ta ut omkring 44 miljoner euro i form av tillsynsavgifter. Det är svårt att göra en noggrann bedömning av utvecklingen av det totala maximibeloppet av tillsynsavgifter för de kommande åren, eftersom detta beror på den ekonomiska konjunkturutvecklingen och nyckeltalen för de avgiftsskyldiga. De proportionella avgifternas storlek är bunden till nyckeltalen för tillsynsobjekten, så sjunkande nyckeltal skulle samtidigt leda till en minskning av det belopp som Finansinspektionen tar ut i form av proportionella tillsynsavgifter. Det finns därför osäkerheter kring konsekvensbedömningarna och de måste framför allt betraktas som riktgivande.

Om finanssektorns struktur och storlek förblir på samma nivå som 2022 skulle det enligt den nya lagen vara möjligt att ta ut omkring 49 miljoner euro i tillsynsavgifter. Det föreslagna beloppet på 49 miljoner euro beräknas vara tillräckligt för att täcka Finansinspektionens förutsebara kostnadsbehov under de närmaste åren, vilka specificeras närmare i avsnitt 2.2. Hållbarheten i finansieringen av Finansinspektionen och tillsynsavgiftslagens övergripande struktur behöver ses över regelbundet, till exempel vart femte till tionde år, på grund av förändringar i regleringsmiljön och i tillsynsgrupperna.

Finansinspektionens beräknade verksamhetsutgifter stiger på det sätt som beskrivs närmare i avsnitt 2.2. Finansinspektionen täcker dessa kostnader huvudsakligen genom de tillsynsavgifter som den tar ut hos tillsynsobjekten. Detta innebär i praktiken att tillsynsavgifterna för dem som står under tillsyn med största sannolikhet kommer att öka. Det är svårt att göra en förhandsbedömning av de slutliga konsekvenserna i fråga om eurobeloppen, eftersom höjningarna av tillsynsavgifterna inte direkt följer av genomförandet av lagen. Tillsynsavgiftslagen fastställer det lagstadgade möjliga maximibeloppet för avgifterna och fördelningen mellan de olika avgiftskategorierna och mellan dem som står under tillsyn. Däremot bygger de faktiska årliga avgifterna på Finansinspektionens budget, som fastställs varje år. På basis av budgeten fastställer Finansinspektionens direktion nedsättningskoefficienten och samtidigt den faktiska betalningsbördan i förhållande till det maximala belopp av tillsynsavgifter som lagen tillåter.

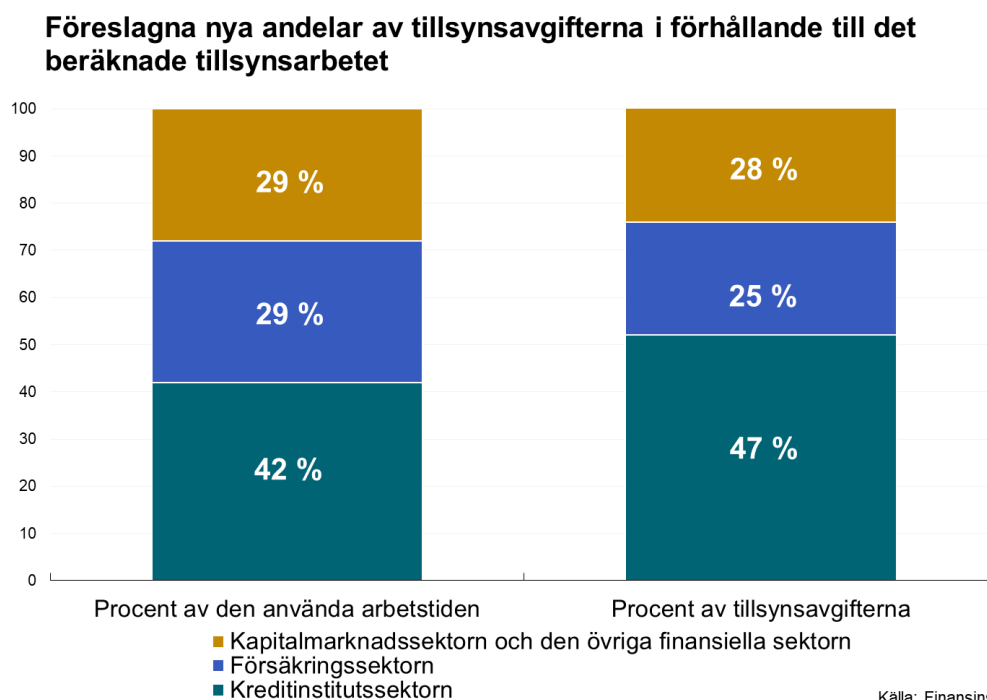
Ändringar i fördelningen av uttaget av tillsynsavgifter

En bättre anpassning av tillsynsavgifterna till den beräknade arbetsmängd som hänförs till varje sektor som står under tillsyn skulle få ekonomiska konsekvenser för de avgiftsskyldiga. Ändringarna skulle direkt påverka hur stora tillsynsavgifter som tas ut hos varje grupp som står

under tillsyn och av tillsynsobjekten samt förhållandet mellan avgifternas storlek. Konsekvenserna i eurobelopp kan dock i praktiken inte uppskattas exakt på förhand, eftersom storleken bestäms på basis av Finansinspektionens årliga budget och en eventuell nedsättningskoefficient.

Den viktigaste effekten av ändringarna i fördelningen av avgiftsuttaget skulle vara att tillsynsavgifterna i och med den nya lagen bättre motsvarar den beräknade arbetsinsatsen rörande varje grupp som står under tillsyn. I praktiken skulle tillsynsavgifterna höjas mer inom försäkringssektorn, kapitalmarknadssektorn och den övriga finansiella sektorn. Dessa aktörers relativa andel av de totala tillsynsavgifterna skulle öka till 25 respektive 28 procent av de totala avgifterna. Det maximala belopp som kan tas ut i avgifter skulle också öka inom kreditinstitutssektorn, men proportionellt sett mindre. Kreditinstitutens andel av de totala avgifterna skulle efter ändringarna i fördelningen av avgiftsuttaget uppgå till 47 procent. Jämfört med de avgifter som togs ut 2022 skulle ändringarna innebära en total ökning på 7 procent, det vill säga 0,6 miljoner euro, av tillsynsavgifterna inom försäkringssektorn, en ökning på 12 procent, det vill säga 1,1 miljoner euro, av avgifterna inom kapitalmarknadssektorn och den övriga finansiella sektorn och en total minskning på 9 procent, det vill säga 1,7 miljoner euro, av tillsynsavgifterna inom kreditinstitutssektorn.

Diagram 3: Föreslagna nya andelar av tillsynsavgifterna i förhållande till det beräknade tillsynsarbetet



Ändringarna i avgiftsuttaget bedöms minska Finansinspektionens finansierings bundenhet till en enda sektor som står under tillsyn, främja rättvisa i fråga om täckningen av tillsynskostnaderna och även trygga finansieringens tillräcklighet. I praktiken skulle tillsynsavgifterna procentuellt stiga mer för flera mindre aktörer än för större aktörer. Ökningarna i euro förväntas dock förbli rimliga även för de mindre aktörerna. Det ansågs inte lämpligt att göra ändringarna av avgiftsuttaget, såsom beskrivs i avsnitt 5.1 nedan, så att de helt och hållet motsvarar det

beräknade tillsynsarbetet, eftersom detta skulle kunna leda till oproportionerligt stora höjningar av avgifterna och skapa utmaningar särskilt för de minsta aktörernas fortsatta verksamhet. Det ansågs därför viktigt att bevara principen om avgifter av skattenatur. De stora aktörerna kommer också i fortsättningen att betala högre tillsynsavgifter jämfört med de mindre aktörerna.

Konsekvenser för de avgiftsskyldiga

En höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter och ändringar i avgiftsuttaget skulle påverka de avgiftsskyldiga olika beroende på företagets storlek och de finansiella tjänster som det tillhandahåller. Vid bedömningen av propositionens konsekvenser har man undersökt de genomsnittliga ändringarna i avgifterna per tillsynsgrupp i procent och euro. För de olika tillsynsgrupperna har man dessutom uppskattat hur mycket avgiften i euro som minst eller som mest skulle stiga i varje grupp. Jämförelsen baserar sig på de maximala tillsynsavgifter som den gällande tillsynsavgiftslagen tillåter. Dessa siffror har jämförts med de maximala belopp som föreslås i den nya tillsynsavgiftslagen. Beräkningarna har gjorts på grundval av tillsynsavgiftsdata och tillsynsobjekt 2022.

De föreslagna konsekvenserna är det maximala belopp som tillsynsavgifterna för de avgiftsskyldiga enligt lag kan höjas till. De faktiska tillsynsavgifter som tas ut bestäms på det sätt som anges ovan på basis av Finansinspektionens faktiska verksamhetsutgifter.

När det gäller kreditinstitut innebär en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter en ökning med i genomsnitt 3,6 procent respektive 3 861 euro. Enligt 2022 års siffror höjs avgiften enligt förslaget för den minsta kreditinstitutsaktören med högst 41 euro. För den största kreditinstitutsaktören uppgår ökningen till högst 334 106 euro. År 2022 fanns det totalt 211 kreditinstitut och filialer till utländska EES-kreditinstitut inom kreditinstitutssektorn.

Finansinspektionen utövade under året tillsyn över sammanlagt 9 livförsäkringsbolag, 34 skadeförsäkringsbolag och 4 arbetspensionsförsäkringsbolag. När det gäller livförsäkringsbolag innebär en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter en ökning med i genomsnitt 29,9 procent respektive 65 398 euro. För skadeförsäkringsbolag är motsvarande siffror 29,8 procent och 72 511 euro. Arbetspensionsförsäkringsbolagens avgifter ökar i sin tur med i genomsnitt 5,1 procent, vilket innebär en ökning med i genomsnitt 42 575 euro. När det gäller arbetspensionsförsäkringsbolag har det ansetts vara av största vikt att dessa aktörers avgifter inte används för att subventionera de eventuellt alltför låga tillsynsavgifter som tas ut hos andra aktörer. Därför är höjningen av tillsynsavgiften för dem mindre än för den övriga försäkringssektorn. I fråga om livförsäkrings-, försäkrings- och arbetspensionsförsäkringsbolagen höjs avgiften för den minsta aktören med högst 2 506 euro. Enligt 2022 års uppgifter uppgick premieintäkten för den största aktören i gruppen till cirka 1,1 miljarder euro och för denna skulle avgiften öka med högst 176 413 euro.

År 2022 utövade Finansinspektionen tillsyn över 18 arbetslöshetskassor, 36 pensionsstiftelser och pensionskassor samt 121 sjukkassor. När det gäller arbetslöshetskassorna skulle en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter innebära en ökning med i genomsnitt 14,4 procent. Ökningen för den minsta aktören uppgår till högst 2 224 euro och för den största till 49 784 euro. Pensionsstiftelsernas och pensionskassornas avgifter stiger i genomsnitt med 29,3 procent. Ökningen för den minsta aktören uppgår till högst 327 euro och för den största till 4 684 euro. Avgifterna för sjukkassor, andra försäkringskassor och försäkringsföreningar stiger i genomsnitt med 56,6 procent. Ökningen beror på att dessa i framtiden bara får en högre grundavgift i stället för den nuvarande proportionella avgiften av de skäl som beskrivs

i avsnitt 4.1 ovan. En ändring av tillsynsavgifterna till grundavgifter för dessa aktörer innebär att den lägsta avgiften minskar med 86 euro och den högsta ökar med 638 euro. När det gäller Sjömanspensionskassan innebär höjningen att tillsynsavgiften ökar med 103 procent och 18 451 euro, eftersom den kompensationskoefficient som tillämpats på kassan avskaffas såsom ogrundad.

Finansinspektionen utövade 2022 tillsyn över 24 fondbolag och 23 AIF-förvaltare med verksamhetstillstånd. Bland tillsynsobjekten fanns också 96 registreringsskyldiga AIF-förvaltare och 0 AIF-förvaltare som bedriver verksamhet med undantagstillstånd enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. När det gäller fondbolag innebär en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter en ökning med i genomsnitt 13,5 procent respektive 20 458 euro. För AIF-fonderna är den genomsnittliga ökningen 18,4 procent respektive 2 008 euro. Enligt 2022 års siffror ökar avgiften för det minsta fondbolaget med högst 1 820 euro och för den minsta auktoriserade AIF-fonden med högst 3 762 euro. För det största fondbolaget uppgår ökningen till högst 182 960 euro och för den största AIF-förvaltaren med verksamhetstillstånd till högst 5 779 euro. Avgiften för en registreringsskyldig AIF-förvaltare stiger med 300 euro. Avgiften för en AIF-förvaltare som verkar med ett undantagstillstånd höjs med 600 euro.

År 2022 fanns det totalt 186 värdepappersföretag som Finansinspektionen övervakade. När det gäller värdepappersföretag innebär en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter en ökning med i genomsnitt 17,5 procent respektive 2 235 euro. Enligt 2022 års siffror höjs avgiften för det minsta värdepappersföretaget med högst 300 euro. För det största värdepappersföretaget uppgår ökningen till högst 30 807 euro.

Finansinspektionen övervakade 2022 totalt 212 emittenter av värdepapper, av vilka de flesta är börsnoterade företag. När det gäller värdepappersemittenter innebär en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter en ökning med i genomsnitt 28 procent respektive 4 143 euro. Enligt 2022 års siffror höjs avgiften för den minsta värdepappersemittenten med högst 75 euro. För den största aktören uppgår ökningen till högst 10 336 euro. För värdepappersbörsen beräknas avgiften stiga med högst 54 388 euro och för värdepapperscentralen med högst 77 896 euro.

För övriga aktörer inom finanssektorn, till exempel clearingmedlemmar, betalningsinstitut, holdingföretag och leverantörer av virtuell valuta, innebär en höjning av det maximala belopp som kan tas ut i form av avgifter en höjning av tillsynsavgifterna med i genomsnitt 20,7 procent och 908 euro. Eftersom tillsynsgruppen är mycket heterogen finns det också skillnader i hur avgifterna ändras. Enligt 2022 års siffror höjs avgiften för den minsta aktören i den här gruppen med högst 5 euro. För den största aktören uppgår ökningen till högst 17 247 euro.

De största föreslagna ändringarna gäller omstruktureringen av avgifterna för utländska försäkringsbolags EES-filialer. De flesta av dessa aktörer är mycket små, men det finns också en betydande aktör i gruppen. På det sätt som beskrivs i avsnitt 2.3 har den nuvarande avgiften för dessa filialer varit anmärkningsvärt låg i förhållande till den beräknade arbetsmängden. Höjningen av avgifterna från 1070 euro till en graderad avgift på 10 000, 50 000 eller 100 000 euro beräknas täcka kostnaderna för tillsynen över dem. Från aktörernas synpunkt kommer tillsynsavgifterna då att öka med mellan 8 930 och 98 930 euro. Majoriteten av filialerna beräknas höra till den lägsta avgiftskategorin. Höjningarna har ansetts vara motiverade för att bättre återspegla den beräknade arbetsmängden och eftersom det inte är lämpligt att andra aktörer som står under tillsyn i så stor utsträckning subventionerar den lagstadgade tillsynen över denna kategori av

aktörer. Graderingen har ansetts vara det lämpligaste alternativet för att ta hänsyn till aktörsgruppens heterogenitet. Storleksskillnaderna mellan aktörerna och därmed också skillnaderna i den tillsyn som krävs framgår då också av tillsynsavgiftens storlek.

Förslaget kan ha ekonomiska konsekvenser också för hushåll och företag. De kostnader som hushållen och företagen betalar för sina finansiella tjänster, investeringstjänster och försäkringstjänster kan höjas, om det är möjligt för de avgiftsskyldiga att överföra sina höjda kostnader till kundpriserna. Detta kan bidra till att höja priserna på bland annat finansiella tjänster, försäkringar och investeringstjänster för konsumenter, föreningar och företag. Förslaget bedöms dock inte direkt försämra tillgången till tjänster för kunderna. Samtidigt ökar förändringarna förtroendet för marknaden, vilket också gynnar hushåll och företag. Om de höjda tillsynsavgiftskostnaderna inte överförs till kunderna, kan regleringen ha en liten negativ inverkan på de avgiftsskyldigas lönsamhet. Priserna kan också stiga vid transaktioner mellan avgiftsskyldiga. Generellt sett är tillsynsavgifterna dock små också efter höjningarna jämfört med exempelvis företagens omsättning.

På det hela taget bedöms inte höjningarna av avgifterna påverka konkurrensen mellan företagen. Till exempel skulle betydande höjningar av grundavgifterna kunna äventyra små aktörers tillträde till marknaden, till exempel vissa värdepappersföretag. Höjningarna av grundavgifterna bedöms dock inte påverka företagets konkurrensställning. Den nya tillsynsavgiftslagen bedöms inte heller öka den administrativa bördan för företagen, eftersom förfarandena i den föreslagna lagen i huvudsak motsvarar förfarandena i den gällande lagen.

En del av Finansinspektionens tillsynsobjekt är samtidigt föremål för andra projekt som ökar betalningsbördan. Till exempel kan ett pågående projekt som höjer de administrativa avgifterna för Verket för finansiell stabilitet leda till högre avgifter för kreditinstitut, värdepappersföretag, värdepapperscentralen, clearingmedlemmar och motparter. Räknat enligt 2022 års uppgifter om tillsynsobjekten kan förslagen tillsammans höja det maximala belopp som kan tas ut hos dessa avgiftsskyldiga i form av tillsyns- och förvaltningsavgifter med sammanlagt 21,8 procent. Det bör dock noteras att också propositionen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet endast höjer det högsta möjliga maximibeloppet av avgifter enligt lagen och inte direkt de avgifter som faktiskt tas ut hos de avgiftsskyldiga.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Trovärdig tillsyn över finansmarknaden är nödvändig för främjande av aktörernas soliditet, marknadsstabilitet och gynnsamma förfaranden, för bekämpning av brott och försummelser samt för skyddande av kunder och investerare. Det är dock inte möjligt att ordna tillsyn på ett trovärdigt och effektivt sätt utan tillräckliga resurser. De föreslagna ändringarna säkerställer att Finansinspektionens ekonomiska resurser är tillräckliga för att tillsynen ska kunna genomföras under alla omständigheter. Finansmarknadsstabilitet bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och en fungerande infrastruktur i samhället. Genom trovärdig tillsyn garanteras också att de aktörer som bryter mot reglerna inte får omotiverade fördelar jämfört med sina laglydiga konkurrenter. Om Finansinspektionen har tillräcklig finansiering främjas dessutom intressena hos de finansiella aktörernas kunder, det vill säga bland annat insättare, försäkrade, investerare och företag.

Den föreslagna nya tillsynsavgiftslagen bedöms också underlätta Finansinspektionens verksamhet till vissa delar. Avskaffande av bestämmelsen om beaktande av företagsomstruktureringar skulle till exempel frigöra 0,4 årsverken av Finansinspektionens resurser. I övrigt har avskaffandet av bestämmelsen relativt små konsekvenser. Ett avskaffande av bestämmelsen skulle ha påverkat de tillsynsavgifter som 2021–2022 togs ut hos de avgiftsskyldiga med i genomsnitt

cirka 8 000 euro. Samtidigt skulle Finansinspektionens intäkter av tillsynsavgifterna ha minskat med omkring 60 000 euro. I praktiken beräknas de besparingar som kan uppnås i årsverken motsvara minskningen av inflödet av avgifter, vilket innebär att kostnadseffekten av att avskaffa bestämmelsen är noll. Parterna i företagsomstruktureringar kan i framtiden komma överens om hur de ska fördela den proportionella tillsynsavgiften sinsemellan. Det bedöms också att en bestämmelse som tillåter att tillsynsavgifter bestäms genom uppskattning underlättar det praktiska tillsynsarbetet. Likaså bidrar en tydligare lagstruktur till att göra tillsynsavgifterna mer begrip-
liga, särskilt ur de avgiftsskyldigas synvinkel.

4.2.3 Konsekvenser för samhällsekonomin och den offentliga ekonomin

Förslaget bedöms också ha samhällsekonomiska konsekvenser. Genom förslaget säkerställs tillräcklig finansiering för Finansinspektionen, vilket i sin tur bedöms bidra till långsiktig finansiell stabilitet, förutsägbarhet på finansmarknaden och allmänhetens förtroende för marknaden. Förslaget har konsekvenser som framträder särskilt under lågkonjunktur eller plötsliga störningar på finansmarknaden. Finansinspektionens finansiering kan då minska betydligt, eftersom det belopp som kan samlas in som proportionella avgifter minskar när nyckeltalen för tillsynsobjekten sjunker. Ofta minskar emellertid inte behovet av tillsyn i sådana situationer, utan det kan till och med krävas att tillsynen stärks. Detta gäller särskilt om störningssituationen har uppstått inom finanssektorn. Höjningen av det belopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter bedöms ge stöd för att Finansinspektionens finansiering är tillräcklig, särskilt vid sådana lågkonjunkturer och störningar. Tillräcklig finansiering stöder därför finansmarknadens motståndskraft och beredskap för olika scenarier som hotar samhällsekonomin.

De föreslagna bestämmelserna bedöms inte ha någon direkt inverkan på den offentliga ekonomin, eftersom kostnaderna för tillsynen i huvudsak ska täckas med tillsynsavgifter, vilket är fallet även i dag. En eventuell höjning av maximibeloppet av tillsynsavgifter minskar sannolikheten för att det uppstår ett underskott, det vill säga att Finansinspektionens kostnader överstiger det maximibelopp som kan tas ut i form av tillsynsavgifter. Ett eventuellt underskott som Finansinspektionen inte kan täcka med ett överskott från tidigare år eller genom andra åtgärder minskar på kort sikt Finlands Banks överskott i någon mån och därmed det belopp av Finlands Banks vinstmedel som står till statens förfogande eller ökar Finlands Banks underskott, liksom i dag. Finlands Bank svarar i sista hand för täckningen av ett eventuellt underskott, eftersom den enligt 91 § i grundlagen står under riksdagens garanti och vård. Finansinspektionen är dessutom skyldig att reagera på uppkomsten av ett underskott. Om ett underskott uppstår, ska Finansinspektionens direktion utarbeta en i 70 § i lagen om Finansinspektionen avsedd plan för de åtgärder som underskottet föranleder. Regleringen av och förfarandena för hantering av ett eventuellt underskott ändras inte.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.1.1 Omvandling av tillsynsavgifter till riskbaserade avgifter

Ett av de alternativ som bedömdes under beredningen var att ändra tillsynsavgifterna så att de i högre grad än i dag tar hänsyn till riskerna i tillsynsobjektens verksamhet. Ökad riskbaserad tillsynsavgifter har diskuterats tidigare 2016 inom ramen för en arbetsgrupp som tillsattes av

finansministeriet¹². Arbetsgruppen såg då inte något särskilt behov av att ändra grunderna för tillsynsavgiftssystemet. Vid beredningen av denna regeringsproposition ansågs det dock nödvändigt att reda ut saken på nytt i och med de förändringar som skett i tillsynsgrupperna.

För Europeiska centralbankens (nedan *ECB*) del har man i fråga om tillsynsavgifterna stannat för en modell, där avgifternas proportionella andel bestäms utifrån kreditinstitutens riskvägda balansräkning (balansräkningsposterna). Som en modell för reformen skulle man i fråga om kreditinstitutet exempelvis kunna tillämpa ECB:s avgiftsgrund för tillsynsavgifter. ECB:s tillsynsavgifter regleras av Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1163/2014 om tillsynsavgifter (nedan *ECB:s förordning om tillsynsavgifter*). Enligt förordningen ska det belopp som tas ut som tillsynsavgift fastställas på grundval av tillsynsavgiftsfaktorerna, det vill säga de totala tillgångarna och den totala risken. Viktningen av tillsynsavgiftsfaktorerna är 50 procent för båda faktorerna. Med andra ord fastställs hälften av tillsynsavgiften på grundval av tillgångarnas totala värde. Hälften av tillsynsavgiften ska i sin tur beräknas på grundval av den totala risk som beräknats i enlighet med artikel 92.3 i EU:s tillsynsförordning (EU) nr 575/2013¹³. Det totala riskvägda exponeringsbeloppet (så kallad total risk exposure amount, TREA) beräknas som summan av kreditrisker och riskvägda exponeringsbelopp beräknade för utspädningsrisk, kapitalbaskrav för verksamhet i handelslagret, kapitalbaskrav för marknadsrisk, kapitalbaskrav för avvecklings- och leveransrisker, kapitalbaskrav för OTC-derivatkontrakt, kapitalbaskrav för operativ risk och riskvägda exponeringsbelopp för motpartsrisk.

ECB:s tillsynsavgift ska tas ut från kreditinstitut som är etablerade i de medlemsstater som deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen och från filialer som inrättats i de deltagande medlemsstaterna av kreditinstitut som är etablerade i medlemsstater som inte deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen. När det gäller ECB:s tillsynsavgiftsmodell ska det därför beaktas att ECB:s tillsyn omfattar en mycket snävare grupp relativt homogena tillsynsobjekt än Finansinspektionens tillsyn. Att omvandla Finansinspektionens tillsynsavgifter till riskbaserade avgifter blir mycket utmanande för vissa grupper av tillsynsobjekt. För vissa försäkringsbolag och värdepappersföretag kan riskexponeringen kopplas till de tillsynsregler som gäller för dem, till exempel förordningen om tillsynskrav för värdepappersföretag (EU) 2019/2033¹⁴. För vissa grupper av tillsynsobjekt, såsom betalningsinstitut och fondbolag, finns det inga motsvarande bestämmelser som direkt kan kopplas till riskexponering. Överlag är en riskbaserad beräkningsmodell för de olika balansräkningsposterna lämplig främst vid tillsyn över den ekonomiska ställningen för dem som står under tillsyn. Finansinspektionens tillsyn omfattar vid sidan av den ekonomiska ställningen dock bland annat tillvägagångssätten, förvaltningens tillförlitlighet och tillsynen över förhindrandet av penningtvätt och finansiering av terrorism, för vilka det inte skulle vara entydigt att mäta riskexponeringen med riskkoefficienter som grundar sig på tillsynsregler. Det finns därför stora utmaningar när det gäller att mäta riskexponeringen på ett tillförlitligt sätt. Mätningen av riskexponering kan därför variera avsevärt mellan de olika tillsynsgrupperna, vilket kan leda till problem ur ett jämställdhetsperspektiv. En rent balansbaserad avgiftsgrund leder i sin tur till ett mer jämlikt och transparent resultat, även från rättssäkerhetssynpunkt.

¹² Finanssivalvonnan toiminta yhteisessä valvontamekanismissa sekä rahoitus muuttuvassa toimintaympäristössä – Työryhmämuistio, avsnitt 3.2.2. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75190>

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014

För kreditinstituten kan en ändring av avgiftsgrunden i enlighet med ECB:s modell generellt sett innebära en överföring av betalningsbördan från stora banker som tillämpar interna riskmodeller till mindre banker som tillämpar standardmodeller. Denna effekt kan minimeras genom att tillsynsavgiften för alla institut beräknas enligt schablonmetoden med hjälp av den beräkning av kapitalgolvet som implementeras i EU:s tillsynsförordning inom ramen för bankpaketet.

Om tillsynsavgifterna ändras till riskbaserade avgifter är avgiftsgrunderna mer komplicerade, vilket leder till en mer komplex reglering och en ökad administrativ börda. Man kan därför anta att en enklare modell också administrativt är en mer meningsfull och tydligare lösning för både Finansinspektionen och de avgiftsskyldiga. De grundläggande lösningarna i den nuvarande lagstiftningen har fortfarande inte gett upphov till några särskilda problem som skulle göra det nödvändigt att införa riskbaserade tillsynsavgifter. Det ansågs inte finnas några starka skäl för att införa en riskviktning i den nuvarande lagstiftningen.

5.1.2 Fördelning av avgiftsuttaget mellan olika aktörer

När det gäller förhållandet mellan avgiftsandelarna och tillsynsarbetet har det konstaterats ett behov av att uppdatera regleringen per sektor som står under tillsyn. Under beredningen gjordes bland annat beräkningar av storleken på de avgifter som hänför sig till en viss tillsynsgrupp och som helt motsvarar den totala uppskattade arbetsinsatsen för tillsynen inom den sektorn. I praktiken innebär detta att tillsynsavgifterna baseras på Finansinspektionens bedömning av hur mycket tillsynsresurser Finansinspektionen använder per sektor som står under tillsyn eller per enskild avgiftsskyldig. Enligt förslaget är mängden tillsynsresurser baserade på arbetsinsatsen, det vill säga på antalet årsverken. Detta innebär ett nära samband mellan fastställandet av tillsynsavgifter och Finansinspektionens interna arbetstidsuppföljning, vilket också kräver ytterligare utveckling av Finansinspektionens arbetstidsuppföljning.

En tillsynsavgift som står helt i proportion till arbetsmängden, ändrar avsevärt tillsynsavgifternas belopp för flera avgiftsskyldiga. Enligt beräkningen ökar tillsynsavgifterna orimligt mycket för flera sektorer. Till exempel för pensionsstiftelser och pensionskassor ökar tillsynsavgifterna med uppskattningsvis 403 procent, för den övriga finansiella sektorn ökar avgifterna med uppskattningsvis 204 procent och för försäkringsbolag med uppskattningsvis 82 procent. För andra som står under tillsyn minskar tillsynsavgifterna genom en tillsynsavgift som står helt i proportion till arbetsmängden. Till exempel minskar avgifterna för pensionsanstalterna med 15 procent. En modell för tillsynsavgifter som står helt i proportion till arbetsmängden kan på så sätt leda till orimligt höga avgifter för enskilda små aktörer. En sådan modell kan därför inte anses vara rättvis för alla avgiftsskyldiga. Det är inte heller lämpligt att fastställa tillsynsavgifter som helt och hållet motsvarar arbetsmängden på grund av deras skattelikhande karaktär.

Vid beredningen bedömdes dessutom ett alternativ som skulle innebära att fördelningen av avgiftsuttaget bevaras så att det motsvarar den gällande lagstiftningen, det vill säga att avgiftsuttaget mellan de olika sektorerna inte ändras, även om det maximala avgiftsbeloppet höjs för att man ska uppnå den maximala nivå på 49 miljoner euro som eftersträvas. Detta skulle innebära att de missförhållanden som konstaterats i den nuvarande modellen förblir oförändrade enligt beskrivningen i avsnitt 2.3, vilket i praktiken skulle innebära att kreditinstitutssektorn betalar betydligt högre tillsynsavgifter i förhållande till den arbetstid som sektorn beräknas kräva, medan försäkringssektorn, kapitalmarknadssektorn och den övriga finansiella sektorerna betalar mindre i förhållande till den arbetstid de kräver.

Under beredningen övervägdes också ett antal mellanformer mellan de två ovan nämnda alternativen. Den lämpligaste modellen ansågs vara att på ett rimligt sätt justera fördelningen av avgiftsuttaget så att den bättre motsvarar den mängd arbete som varje tillsynsgrupp kräver.

5.1.3 Maximibeloppet av tillsynsavgifter

När det gäller maximibeloppet av tillsynsavgifter bedömdes möjligheten att inte alls höja det maximala belopp som kan tas ut från det nuvarande beloppet av cirka 44 miljoner euro. Att bevara den högsta nivån oförändrad skulle innebära att utmaningen i avsnitt 2.2 gällande tillräcklig finansiering för Finansinspektionen under de kommande åren förblir oförändrad. Förändringarna i den ekonomiska situationen kan leda till att det belopp som samlats in i form av tillsynsavgifter inte räcker till för att täcka Finansinspektionens verksamhetsutgifter, varvid Finansinspektionen bör vidta anpassningsåtgärder, vilket skulle kunna försämra tillsynsnivån. Det maximala beloppet av tillsynsavgifter kan uppnås redan 2024 om den ekonomiska situationen inverkar negativt på utvecklingen av aktörernas nyckeltal. Av dessa skäl ansågs det nuvarande maximibeloppet av tillsynsavgifter inte vara tillräckligt för att trygga Finansinspektionens verksamhet.

Härefter granskades också alternativet att höja maximibeloppet av tillsynsavgifter utöver den föreslagna nivån på 49 miljoner euro. De högre tillsynsavgifterna ansågs dock inte motiverade med beaktande av utvecklingen av Finansinspektionens verksamhetsutgifter under de kommande åren och säkerställandet av en tillräcklig buffert. En högre maximinivå ansågs inte ge sådana fördelar som den föreslagna maximinivån redan skulle ge. Att höja maximibeloppet av tillsynsavgifter till en högre nivå utan särskilda grunder är inte heller ändamålsenligt ur de avgiftsskyldigas synvinkel. Därför ansågs det lämpligast att maximibeloppet av tillsynsavgifter höjs tillräckligt för att trygga Finansinspektionens verksamhet, men ändå så att höjningen hålls inom en rimligt gräns.

5.1.4 Beaktande av företagsomstruktureringar i de proportionella tillsynsavgifterna

Den gällande 3 § om företagsomstrukturering i tillsynsavgiftslagen har ansetts vara en utmaning av de skäl som beskrivs närmare i avsnitt 2.3. Därför har man vid beredningen av propositionen övervägt ett antal alternativa ändringar när det gäller bestämmelsen om företagsomstrukturering. Alternativen var 1) att fastställa en euro- eller procentgräns för tillämpningen av den befintliga bestämmelsen, 2) att ändra bestämmelsen så att den tillämpas endast på ansökan, 3) att förtydliga bestämmelsen för att underlätta tillämpningen och 4) att avskaffa bestämmelsen helt och hållet.

Om det fastställs en euro- eller procentgräns för tillämpningen av bestämmelsen om företagsomstrukturering, kan man på så sätt avgränsa mindre viktiga omstruktureringar till att inte omfattas av bestämmelsen. Att fastställa och tillämpa en sådan gräns skulle dock vara svårt i praktiken och innebära ytterligare arbete för Finansinspektionen. Det skulle också vara möjligt att ta hänsyn till företagsomstruktureringar i samband med tillsynsavgifterna endast på ansökan. De avgiftsskyldiga skulle sannolikt ansöka om detta endast när tillsynsavgiften på basis av ansökan skulle kunna minska. Även detta alternativ skulle sannolikt medföra mer administrativt arbete för Finansinspektionen än egentliga kostnadsfördelar för de avgiftsskyldiga.

Under beredningen övervägdes också ett förtydligande av bestämmelsen om företagsomstrukturering på andra sätt. Detta har dock visat sig vara svårt i regleringstekniskt avseende. Att utesluta bestämmelsen ur den nya tillsynsavgiftslagen innebär i sin tur att parterna i företagsomstruktureringar, om de så önskar, kan komma överens om en ömsesidig fördelning och betalning av de avgifter som tas ut hos dem eller på annat sätt ta hänsyn till dem i samband med företagsomstruktureringen. I så fall kan parterna sinsemellan kompensera för hur företagsomstruktureringen påverkar tillsynsavgifterna. I förhållande till Finansinspektionen ska dock den som enligt lag har fått ett betalningsbeslut alltid vara avgiftsskyldig. I enlighet med beskrivningen i avsnitt 4.2.2 ovan har det konstaterats att den inverkan bestämmelsen om företagsomstrukturering har

på tillsynsavgifterna är liten i förhållande till arbetsmängden. Därför ansågs det lämpligaste alternativet vara att inte föreskriva om företagsomstrukturering i den nya tillsynsavgiftslagen.

5.2 Utländsk lagstiftning och Europeiska centralbankens bestämmelser om tillsynsavgifter

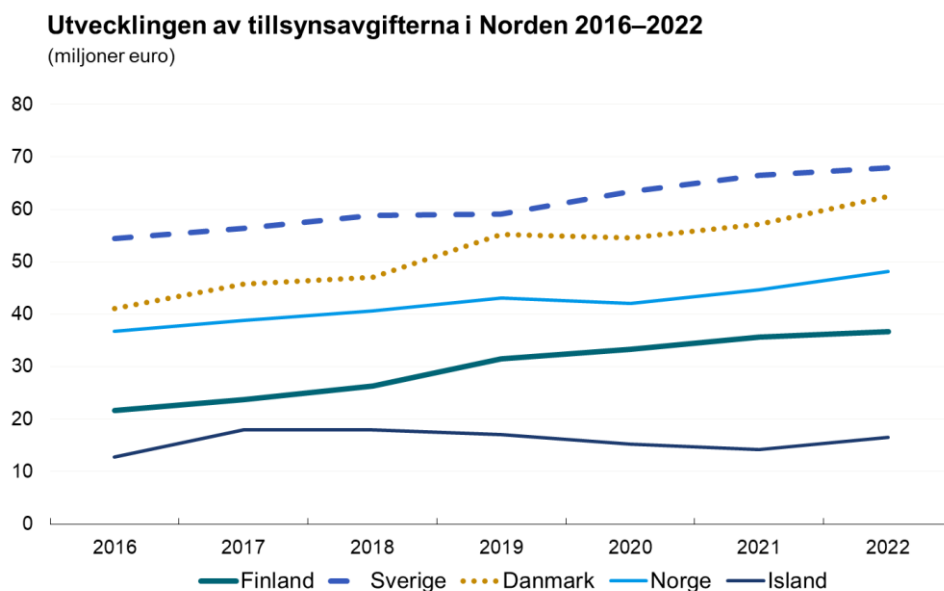
5.2.1 Jämförelse av tillsynsavgifterna i Norden

De nordiska finanstillsynsavgifterna har generellt sett ökat under de senaste åren. Av diagram 4 framgår att utvecklingstrenden i fråga om de nationella tillsynsavgifterna under den senaste tiden har gått i samma riktning i Finland, Sverige, Danmark, Norge och Island. Det belopp som samlats in i form av tillsynsavgifter har ökat i varje land under granskningsperioden. På basis av diagram 5 kan man konstatera att ökningen av de finländska tillsynsavgifterna procentuellt sett har varit större än i de andra jämförelseländerna. Både de finländska och de danska tillsynsavgifterna har stigit med omkring 20 procentenheter mellan 2018 och 2019. I Sverige och Norge har tillväxten varit jämnare under granskningsperioden. I Island har det belopp som samlats in i form av tillsynsavgifter varierat mest mellan de olika granskningsåren.

Vid granskningen bör beaktas att tillsynsmyndigheternas behov av tillsynsavgifter varierar avsevärt, eftersom de nordiska nationella finansmarknaderna är av mycket olika storlek. Den största ökningen i euro gäller de tillsynsavgifter som tagits ut i Danmark, vilka har ökat med totalt cirka 21 miljoner euro under granskningsperioden. I Finland, Sverige och Norge ligger tillväxten på mellan 10 och 15 miljoner euro. I Island har tillsynsavgifterna i eurobelopp ökat med omkring 4 miljoner euro.

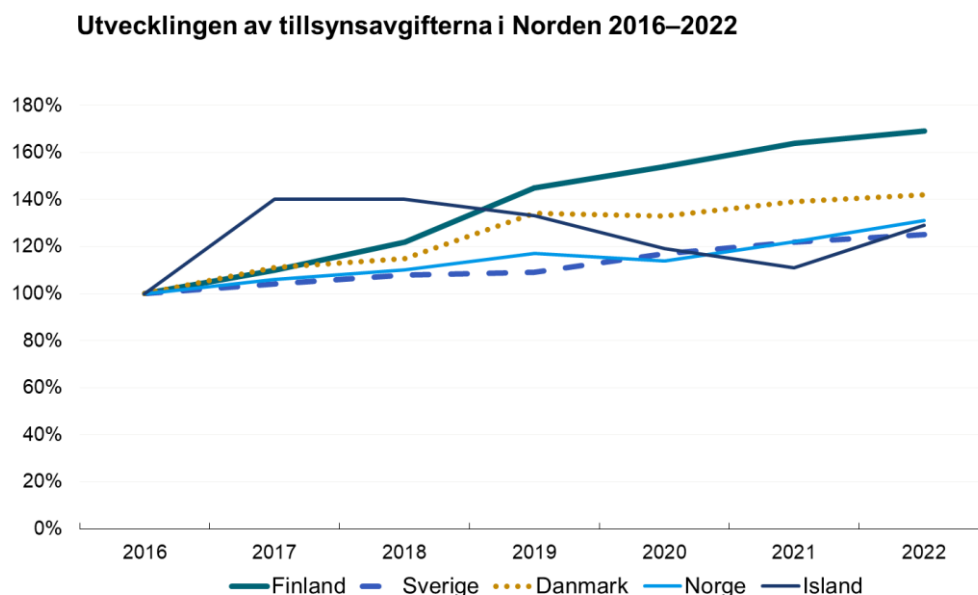
I underavsnitt 5.2.2–5.2.4 beskrivs närmare skillnaderna mellan de nordiska finanstillsynsmyndigheterna.

Diagram 4: Utvecklingen av tillsynsavgifterna i Norden 2016–2022



Källa: Finansinspektionen och nordiska finanstillsynsmyndigheterna

Diagram 5: Utvecklingen av tillsynsavgifterna i Norden 2016–2022



Källa: Finansinspektionen och nordiska finanstillsynsmyndigheterna

5.2.2 Sverige

I Sverige täcks kostnaderna för finansmarknadsövervakaren (Finansinspektionen) delvis av statsbudgeten, delvis av tillsynsavgifter och åtgärdsavgifter. Bestämmelserna om tillsynsavgifter ingår i en förordning (Förordning om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet 2007:113). Finansinspektionen tar ut avgifterna och redovisar dem till staten. Avgiftsuttaget ska motsvara de årliga kostnader som föranleds av de åtgärder som finansieras genom avgifterna. I fråga om tillsynsavgifter gäller också principen om fullständig kostnadstäckning, vilket innebär att varje avgifts måste bära både de direkta kostnaderna och de indirekta kostnaderna som faller på den gruppen. De avgifter som betalar avgifterna är indelade i sju kategorier, såsom försäkringsbolag och pensionsbolag, banker och kreditinstitut samt fondförvaltare. Det totala avgiftsbeloppet för en avgiftsgrupp ska baseras på gruppens andel av tillsynen och kostnaderna. Inom avgiftsgrupperna fördelas beloppet i en del av grupperna på grundval av företagets storlek och i en del av grupperna på grundval av bolagets andel av den tid som Finansinspektionen använt för tillsynen över bolaget under det föregående kalenderåret. Minimavgiften är 100 000 kronor, om inte annat föreskrivs.

I förordningen fastställs en minimavgift eller en fast avgift som varierar från 2 000 svenska kronor till cirka 100 000 svenska kronor. Avgiftsgrunden är i allmänhet den icke-riskjusterade balansomslutningen. Avgifterna för utländska bolag varierar mellan 15 000 och 50 000 kronor eller mellan 15 000 och 20 000 kronor per fond.

5.2.3 Danmark

I Danmark övervakar finanstillsynsmyndigheten (Finanstilsynet) verksamheten på finans- och försäkringsmarknaden. Bestämmelserna om tillsynsavgifter finns i den danska lagen om finansieringsverksamhet (Lov om finansiel virksomhed). De företag som står under tillsyn av den danska tillsynsmyndigheten betalar kostnaderna för myndighetens tillsynsarbete och allmänna verksamhet. Avgifterna tas ut i slutet av varje år och måste vara proportionerliga för varje enskilt företag.

Flera företag betalar en fast avgift, medan andra betalar en proportionell avgift på grundval av företagets storlek, balansräkning eller till exempel bruttointäkter. Företag som betalar fasta tillsynsavgifter är till exempel återförsäkringsmäklare, investeringsrådgivare, värdepappersförmedlare, finansiella holdingbolag och vissa utländska investeringsföretag. Den tillsynsavgift för tillsynsobjekt som avses i lagens 361 § består endast av en fast avgift. Avgiftsbeloppen varierar mellan 2 200 och 4 922 000 danska kronor.

Företag som betalar en proportionell avgift är banker och bostadslåneinrättningar, försäkringsbolag, pensionsfonder, investeringsföreningar och försäkringsmäklarbolag. Alla typer av företag som betalar proportionell avgift anges i paragraferna 362–367 i lagen om finansieringsverksamhet. Bankernas och vissa andra penninginrättningars gemensamma andel av tillsynskostnaderna är enligt 363 § 49,4 procent av skillnaden mellan tillsynsmyndighetens kostnader och de avgifter som erhållits med stöd av 361 och 362 §. Mellan penninginstitut ska tillsynsavgiften fördelas på grundval av det sammanlagda beloppet av deras skuld- och garantiförbindelser. Tillsynsavgiften är minst 2 000 kronor. Den avgift som tas ut hos livförsäkringsbolag och pensionskassor är i sin tur 18,3 procent av den ovan avsedda skillnaden. Mellan dessa tillsynsobjekt fördelas avgiften till hälften på grundval av premieintäkten och till hälften på basis av balansräkningen. Tillsynsavgiften är minst 2 000 kronor. Skadeförsäkringsbolagens avgift är 14,7 procent av den ovan avsedda skillnaden. Mellan skadeförsäkringsbolagen bestäms avgiften på basis av premieintäkten och ersättningsutgiften. För värdepappersföretag är avgiften 10,5 procent av det årliga beloppet av löner, arvoden och bonusar.

För bostadskreditgivare är avgiften 13,2 procent av skillnaden mellan tillsynsmyndighetens kostnader och de avgifter som erhållits med stöd av 361 och 362 §. För danska fondföretag och AIF-fonder är avgiften 4 procent av skillnaden mellan tillsynsmyndighetens kostnader och de avgifter som erhållits enligt 361 och 362 §.

När det gäller EES-filialer är avgiften 15 procent av vad ett liknande företag med dansk auktorisation skulle betala. Om det rör sig om ett försäkringsbolag som övervakas av tillsynskollegiet är avgiften 20 procent av vad ett liknande företag med dansk licens skulle betala. Om det är fråga om en bank som kontrolleras av tillsynskollegiet, är avgiften 50 procent av vad ett liknande företag med dansk licens skulle betala. I de enskilda fall som definieras i lagen kan avgiften också uppgå till 80 procent av vad ett liknande företag med dansk licens skulle betala.

5.2.4 Norge

I Norge täcks kostnaderna för tillsynsmyndigheten (Finanstilsynet) i sin helhet av tillsynsavgifter och åtgärdsavgifter. Bestämmelserna om tillsynsavgifter finns i en lag (lov om tilsynet med finansforetak mv.) och i en förordning som utfärdats med stöd av lagen (forskrift om utlikning av utgifter ved tilsyn). Kostnaderna för tillsynen ska fördelas mellan de inrättningar som står under tillsyn. Tillsynskostnaderna fördelas enligt rörelseintäkterna eller enligt intäkterna av affärsverksamheten och tilläggstjänsterna. Företaget ska betala minst det minimibelopp som fastställts av tillsynsmyndigheten.

För kreditinstitut och banker används som betalningsgrund balansomslutningen, för försäkringsbolagen försäkringspremierna och för andra aktörer omsättningen. Betydande EES-filialer har inte definierats särskilt och avgiftsgrunden är i övrigt densamma som för andra tillsynsobjekt, men avgiften har sänkts till 40 procent av den normala avgiftsskyldigheten. Kostnaderna för tillsynen över värdepappersföretag, investeringsfonder och AIF-förvaltare ska fördelas på grundval av intäkterna av den affärsverksamhet som fått koncession och av tilläggstjänsterna. För värdepappersföretags filialer, AIF-förvaltare och fondbolag för andra EES-länders värdepappersfonder beräknas avgiften på grundval av en inkomst på 60 procent.

5.2.5 Europeiska centralbankens tillsynsavgifter

Europeiska centralbankens tillsynsavgift tas ut från kreditinstitut som är etablerade i de medlemsstater som deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen och från filialer som inrättats i de deltagande medlemsstaterna av kreditinstitut som är etablerade i medlemsstater som inte deltar i den gemensamma tillsynsmekanismen.

Enligt förordningen ska det belopp som tas ut som tillsynsavgift fastställas på grundval av tillsynsavgiftsfaktorerna, det vill säga de totala tillgångarna och den totala risken. Viktningen av tillsynsavgiftsfaktorerna är 50 procent för båda faktorerna. Med andra ord fastställs hälften av tillsynsavgiften på grundval av tillgångarnas totala värde. Hälften av tillsynsavgiften beräknas i sin tur på grundval av den totala risk som beräknats i enlighet med artikel 92.3 i EU:s tillsynsförordning. Det totala riskvägda exponeringsbeloppet (så kallad total risk exposure amount, TREA) beräknas som summan av kreditrisker och riskvägda exponeringsbelopp beräknade för utspädningsrisk, kapitalbaskrav för verksamhet i handelslagret, kapitalbaskrav för marknadsrisk, kapitalbaskrav för avvecklings- och leveransrisker, kapitalbaskrav för OTC-derivatkontrakt, kapitalbaskrav för operativ risk och riskvägda exponeringsbelopp för motpartsrisk.

6 Remissvar

Sammanlagt 21 yttranden mottogs om propositionsutkastet. Finlands Bank, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Verket för finansiell stabilitet har meddelat att de inte har något att yttra om propositionsutkastet. Flera remissinstanser ansåg att de föreslagna ändringarna och syftena med förslaget i princip var godtagbara. Förtydligandet av lagstiftningens struktur ansågs vara bra, och man ansåg att det var värt att stödja en fördelning av avgifterna som bättre motsvarar arbetsmängden.

Justitieministeriet konstaterade i sitt yttrande att propositionsutkastet på ett korrekt sätt identifierar och utvärderar de föreslagna tillsynsavgifterna med beaktande av grundlagsutskottets utlåtandepraxis. Med anledning av justitieministeriets yttrande ströks de i 12 § 5 mom., 13 § 1 mom. och 16 § 1 mom. föreslagna bestämmelser som överlappar förvaltningslagen såsom onödiga. Till följd av yttrandet fogades dessutom en specialmotivering gällande rättelse av debitering enligt uppskattning som Finansinspektionen kan göra på eget initiativ till bestämmelsen i 13 § 4 mom.

Finansinspektionen stödde utkastet i sitt yttrande. Den konstaterade att lagens konsekvenser bör följas noga tillsammans med finansministeriet, så att man vid behov kan ändra lagens innehåll även med snabb tidtabell. Finansinspektionen betonade att bedömningen av kostnadsbehoven kan ändras avsevärt, eftersom de preciseras i takt med att regleringsarbetet och Finansinspektionens budgetplanering fortskrider. I sitt yttrande lämnade Finansinspektionen dessutom några tekniska synpunkter som har beaktats vid den fortsatta beredningen.

Sjömanspensionskassan konstaterade i sitt yttrande att höjningarna av grundavgiften och nivå-koefficienten för alla tillsynsobjekt är motiverade om de motsvarar de ökade kostnaderna för tillsynen, men den ökning av tillsynsavgiften på 103 procent som föreslås för Sjömanspensionskassan i propositionsutkastet är betydligt större än för övriga aktörer. Enligt kassan har det inte skett några sådana förändringar i dess verksamhet och där ingår inte heller några särskilda omständigheter som motiverar en höjning av avgiften till mer än det dubbla. Sjömanspensionskassan anser också att det inte har skett sådana förändringar i dess verksamhet att den kompensationskoefficient som tillämpats på kassan kunde slopas för att den saknar grund.

Den höjning som föreslås för Sjömanspensionskassan beror framför allt på att dess relativa kompensationskoefficient (0,4x) har slopats. Sjömanspensionskassan har enligt den gällande tillsynsavgiftslagen haft samma kompensationskoefficient som till exempel Keva och kyrkans pensionsfond. Sjömanspensionskassans verksamhet och tillsyn motsvarar dock i stor utsträckning arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet och tillsyn. Det finns därför ingen grund för kompensationskoefficienten, utan det är rättvist att höja tillsynsavgiften till samma nivå som för motsvarande aktörer. På basis av Sjömanspensionskassans yttrande gjordes därför inga ändringar i förslaget.

Porasto Oy, som är tjänsteleverantör för pensionsstiftelser och pensionskassor, konstaterade att tillsynsavgiften för pensionsstiftelser och pensionskassor höjs kraftigt, vilket inte har motiverats eller utretts tillräckligt. Pensionsstiftelseföreningen Eläkesäätiöyhdistys ESY ry och Porasto Oy påpekade att tillsynsavgiftens skattekaraktär innebär att den bör vara opartisk. Enligt yttrandet innebär de ökade kostnaderna för pensionsstiftelser och pensionskassor att de hamnar i en särställning jämfört med arbetspensionsbolagen och att deras konkurrensställning försvagas. Enligt Eläkesäätiöyhdistys ESY ry bör åtgärdsavgifterna också beaktas vid bedömningen av den totala avgiftsbördan. Försäkringskassorna rf ansåg inte heller att det är bra att höjningarna av tillsynsavgifterna medför ytterligare bördor för sjukkassornas och andra försäkringskassors ekonomiska verksamhetsförutsättningar och konstaterade att de föreslagna ändringarna procentuellt sett får de största konsekvenserna för försäkringskassorna – om utländska försäkringsbolags EES-filialer inte beaktas. Försäkringskassorna rf konstaterade att försäkringskassorna inte har någon annan möjlighet att finansiera kostnadsökningar än att överföra dem på de försäkrade.

På basis av yttrandena såg man inte något behov av att ändra förslaget, eftersom tillsynsavgiften för försäkringskassor samt pensionsstiftelser och pensionskassor avsiktligt höjs på den grunden att den för närvarande är avsevärt underdimensionerad i förhållande till den beräknade arbetsmängden inom tillsynen. Tillsynsavgiften höjs dock inte så mycket att den helt och hållet motsvarar arbetsmängden inom tillsynen, eftersom det skulle kunna leda till oskälighet för små aktörer. Med beaktande av åtgärdsavgifterna stiger avgiftsandelen för pensionsstiftelser och pensionskassor närmare den beräknade kostnaden för tillsynsarbetet. Även om höjningen av pensionsstiftelsernas och kassornas avgifter procentuellt är betydande, är höjningen i euro dock skälig på det sätt som beskrivs ovan i avsnitt 4.2.

Eläkesäätiöyhdistys ESY ry och Porasto Oy uppmärksammade också i sina yttranden att tillsynsmyndighetens arbetsmängd har ökat på grund av regleringen av tilläggspensionsinstitutet och att det inte har skett någon liknande regleringsändring för de lagstadgade pensionsanstalterna. Denna skillnad bör enligt Porasto Oy beaktas i tillsynsavgiften. Porasto Oy och Eläkesäätiöyhdistys ESY ry påpekade också att arbetsmängden har ökat på grund av den ökade regleringen. Eläkesäätiöyhdistys ESY ry anser också att arbetsbördan delvis beror på organiseringen av Finansinspektionens egna resurser. På basis av yttrandena granskades skillnaderna mellan tilläggspensionsinstitutet och de lagstadgade pensionsanstalterna. Det konstaterades att det

krävs mycket ytterligare utredningar och noggranna bedömningar om tilläggspensionsinstitutionens tillsynsavgift ska särskiljas till en egen helhet, vilket inte är möjligt att genomföra inom ramen för tidsplanen för detta projekt. Således ändrades inte förslaget av den här anledningen.

Företagarkassan Yrittäjän Työttömyyskassa konstaterade i sitt yttrande att även den nuvarande grunden för tillsynsavgiften är oskälig för företagarkassan. Det sätt på vilket avgiften för tillsyn över arbetslöshetskassorna fastställs är enligt yttrandet mycket ogynnsamt för företagarkassan, på grund av de olika finansieringsgrunder och därmed högre medlemsavgifter samt den större buffertfond som krävs av dem i förhållande till löntagarkassorna, vilket också Arbetslöshetskassornas Samorganisation kommenterade i sitt yttrande. Företagarkassan föreslog att i lagen ska införas ett undantag från företagarkassans betalningsandel, som kunde uppgå till 50 procent av det kalkylerade beloppet för kassans tillsynsavgift. Enligt yttrandet skulle summan jämna ut företagarkassans oskäliga och ogrundade avgiftsbörda, även om den ändå skulle överstiga löntagarkassornas skyldighet.

En ändring av grunden för avgiften för tillsyn över arbetslöshetskassorna från den gällande avgiftsgrunden till en ny förutsätter omsorgsfull utredning och bedömning av ärendet. Detta är inte möjligt inom ramen och tidsplanen för den aktuella propositionen. Det är lämpligt att ta upp frågan i samband med en eventuell övergripande reform av lagstiftningen om systemet med arbetslöshetskassor och finansieringen av arbetslöshetsförmåner.

Nordea Bank Abp, Pensionsskyddscentralen, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry och Porasto Oy lade i sina yttranden fram synpunkter på konkurrens effekterna. Nordea ansåg att en modell där större aktörer subventionerar mindre aktörer med sina tillsynsavgifter är problematisk med tanke på lika konkurrensvillkor. Pensionsskyddscentralen ansåg att för mindre aktörer kan en relativt större höjning av avgiften inverka på deras konkurrensvillkor i ett decentraliserat arbetspensionssystem. Eläkesäätiöyhdistys ESY ry och Porasto Oy hänvisade i sina yttranden till 9 kap. 1 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, enligt vilket Finansinspektionen vid tillsynen över pensionsstiftelser och pensionskassor ska beakta konkurrenskraven. De anser att den hänsyn till konkurrenskraven som föreskrivs i bestämmelsen bör beaktas i större utsträckning även när det gäller regleringen av tillsynsavgifter.

På det sätt som beskrivs ovan i avsnitt 4.1 ovan har tillsynsavgifterna i den gällande lagen och tidigare lagstiftning innefattat en viss grad av subvention mellan aktörer av olika storlekar, där de stora tillsynsobjekten med sin avgiftsandel delvis subventionerar tillsynsavgifterna för de mindre tillsynsobjekten samt i proportion bekostar mera av den infrastruktur som krävs för tillsynsarbetet. Detta sker framför allt genom att den relativa tillsynsavgiften beräknas utifrån balansräkning, omsättning eller något motsvarande. I propositionen har man redan strävat efter att få den uppskattade mängden av tillsynsarbete och tillsynsavgifterna att motsvara varandra bättre. Även om tillsynsavgifterna i viss utsträckning påverkar tillsynsobjektens finansiella ställning, bedöms deras inverkan på konkurrensen mellan de olika aktörerna vara obetydlig.

Branschföreningen Finanssiala ry och Nasdaq Helsinki Oy konstaterade att Finansinspektionen deltar i lagberedningen och andra projekt som inte direkt är tillsynsuppgifter. Också Olycksfallsförsäkringscentralen konstaterade att uppgifter som inte omfattas av tillsyn inte bör hänföras till tillsynsobjektens kostnadsansvar. Enligt Finanssiala ry och Nordea bör man i fortsättningen bedöma om det skulle vara motiverat att finansiera sådan verksamhet med en större andel som inte tas ut hos tillsynsobjekten. På basis av dessa yttranden gjordes inga ändringar i förslaget, eftersom det faktum att Finansinspektionens finansiering huvudsakligen grundar sig på de tillsynsavgifter och åtgärdsavgifter som tas ut hos tillsynsobjekten, grundar sig på att aktörerna och deras kunder i första hand gynnas av tillsynen. Motsvarande system gäller i jämförelselän-

der som är centrala för Finland, såsom de nordiska länderna. Dessutom finansieras Finansinspektionens verksamhet med en andel offentlig finansiering som utgör 5 procent av de i budgeten fastställda kostnaderna. Denna andel offentlig finansiering kan anses täcka kostnaderna för de allmänna uppgifter som är typiska för den offentliga förvaltningen.

Nordea Bank Abp konstaterade i sitt yttrande att det är problematiskt för de stora gränsöverskridande bankerna att tillsynsavgifterna fastställs på grundval av koncernbalansräkningen, eftersom balansräkningen inte nödvändigtvis återspeglar den arbetsmängd som orsakas av banken. Banken konstaterade också att liknande problem kan uppstå när det gäller fördelningen av tillsynsavgifter mellan fondbolag, eftersom de medel som de förvaltar inte direkt återspeglar sig i arbetsmängden. Man såg inget behov av ändring till följd av yttrandet. När det till exempel gäller Nordea beräknas tillsynsavgiften inte på grundval av hela Nordea Bank Abp:s koncernbalansräkning, utan endast utifrån en balansräkning som förutom moderbolaget omfattar filialerna i Danmark, Norge och Sverige. Filialerna är inte självständiga juridiska personer och är därför inte separata i bokföringen.

If Skadeförsäkring AB (publ) konstaterade i sitt yttrande att de avgifter som föreslås för utländska försäkringsbolags EES-filialer kan utgöra ett hinder för eller fördröja dessa aktörers tillträde till den finska försäkringsmarknaden. Enligt yttrandet kan tillsynsavgifternas storlek leda till att ett bolag inte etablerar en filial i Finland eller avstår från en filial, vilket i så fall minskar konsumenternas valmöjligheter och möjligheter att konkurrensutsätta försäkringsbolag. I yttrandet noteras också att den föreslagna nivån på tillsynsavgiften och minimiavgiften är betydligt högre än i jämförelseländerna Sverige och Danmark. Den föreslagna graderade tillsynsavgiften för försäkringsbolagens EES-filialer motsvarar den arbetsmängd för procedurtillsynen som gäller filialerna. Tillsynsavgiften och procedurtillsynen utgör cirka 30 procent av tillsynsavgiften och tillsynen över ett motsvarande inhemskt bolag. Avgifterna för tillsyn över filialer grundar sig på en liknande logik bland annat i Danmark och Norge, där tillsynsavgifterna utgör 20 procent och 40 procent av tillsynsavgiften för ett liknande inhemskt företag. På basis av yttrandet ansågs det inte nödvändigt att göra ändringar i propositionen.

Nordea Bank Abp och If Skadeförsäkring AB (publ) påpekade båda i sina yttranden att företagen måste ha tillräckligt med tid för att förbereda sig på de stigande tillsynsavgifterna. På basis av yttrandena ansågs det inte nödvändigt att skjuta upp lagens ikraftträdande. Det första utkastet till ändring av lagen om tillsynsavgifter lades fram i slutet av maj och utkastet låg på remiss från slutet av juni till mitten av augusti. Avsikten är att lagen ska träda i kraft vid ingången av 2024 och de första tillsynsavgifterna enligt den nya lagen ska kunna tas ut först efter juni. Detta innebär att företagen har minst ett halvt år på sig från och med lagens ikraftträdande att förbereda sig inför de ökade kostnaderna. Dessutom realiserar effekterna av höjningen av tillsynsavgiftens maximibelopp först om Finansinspektionens kostnader stiger.

Fundu Oy fäste i sitt yttrande uppmärksamheten vid en nationell tilläggsreglering som antogs i samband med ikraftträdandet av gräsrotsfinansieringsförordningen (EU) 2020/1503, men som inte anknyter till den. Den nationella regleringen inriktas särskilt på leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och deras chefer, och strider enligt Fundu Ab:s uppfattning till många delar mot förordningen och missgynnar de inhemska marknadsaktörerna i förhållande till deras europeiska konkurrenter. Fundu Oy konstaterar att höjningarna av tillsynsavgiften tillsammans med den nationella tilläggsreglering som tidigare riktats mot branschen verkar strida mot den nya regeringens program. Fundu vill i enlighet med regeringsprogrammet se en omvärdering av regleringen av hela gräsrotsfinansieringssektorn, särskilt från kostnads- och konkurrenssynpunkt. Enligt Fundus uppfattning är de föreslagna höjningarna av tillsynsavgiften orimliga och gör tillsammans med de tidigare nationella tilläggsskyldigheter som ålagts branschen i praktiken

verksamheten olönsam i Finland. Fundu konstaterar ändå att de skadliga effekterna av förslaget inte i sig kommer att omfatta Fundu på grund av ändringen av företagets affärsmodell.

I propositionen ändras eller bedöms inte regleringen av leverantörer av gräsrotsfinansierings-tjänster på något annat sätt än i fråga om den tillsynsavgift som påförs dem. Skrivningarna i regeringsprogrammet kommer att genomföras i statsrådet i enlighet med vad som anges i programmet. När det gäller leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster stiger grundavgiften med 28 procent, såsom anges i motiveringen till 10 §, vilket innebär ett belopp på 600 euro. Den relativa avgiften stiger med 13 procent. Dessa höjningar kan anses vara skäliga och motsvara den beräknade arbetsmängd som används för tillsynsobjektet. Det ansågs inte nödvändigt att göra ändringar i förslaget med anledning av yttrandet.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om Finansinspektionen tillsynsavgifter

1 §. Avgiftsskyldighet. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om de aktörer som är skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen. I paragrafen skapas inte några nya avgiftsskyldigheter, utan de föreslagna avgiftsskyldiga motsvarar de avgiftsskyldiga som föreskrivs i den gällande lagen. Däremot föreslås en ändring av paragrafens struktur, eftersom de avgiftsskyldiga för tydlighetens skull grupperas på grundval av sektor och de långa laghänvisningskedjorna tas bort.

I *punkt 1* föreskrivs om avgiftsskyldighet för kreditinstitut inom kreditinstitutssektorn. Som betalningsskyldiga betraktas kreditinstitut, filialer till utländska EES-kreditinstitut, filialer till tredjeländers kreditinstitut, den gamla insättningsgarantifonden, säkerhetsfonder, tredjeländers kreditinstituts representationer, sammanslutningars centralinstitut, holdingföretag samt näringsidkare enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, med undantag av näringsidkare som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § i den lagen. Med kreditinstituts holdingbolag avses både holdingbolag som har beviljats tillstånd för holdingbolagsverksamhet enligt kreditinstitutslagen och andra holdingbolag enligt kreditinstitutslagen.

I *punkt 2* föreskrivs om avgiftsskyldighet för aktörer inom betaltjänstsektorn. Som avgiftsskyldiga räknas betalningsinstitut, utländska betalningsinstituts filialer samt betaltjänstleverantörer enligt 7 § i lagen om betalningsinstitut, utgivare av elektroniska pengar enligt 7 a § i den lagen och leverantörer av kontoinformationstjänster enligt 7 b § i den lagen.

I *punkt 3* föreskrivs om avgiftsskyldighet för aktörer inom försäkrings- och pensionssektorn. Som avgiftsskyldiga räknas försäkringsbolag, specialföretag, filialer till utländska EES-försäkringsbolag, filialer till tredjeländers försäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, försäkringsföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor, sjukkassor, andra försäkringskassor, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Sysselsättningsfonden, Olycksfallsförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen, stödkassan för arbetslöshetskassorna, statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva, kyrkans pensionsfond, Statens kärnavfallshanteringsfond, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag, försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare, försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt den lagen som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland och utländska EES-tilläggspensionsanstalter som har filial i Finland, Pensionsskyddscentralen, Trafikförsäkringscentralen samt trafik- och patientskadenämnden.

I *punkt 4* föreskrivs om avgiftsskyldighet för aktörer inom fondsektorn. Som avgiftsskyldiga räknas fondbolag, förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt lagen om placeringsfonder (213/2019) och andra förvaringsinstitut enligt den lagen, filialer till utländska EES-fondbolag, utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland, sådana EES-baserade AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland, sådana AIF-förvaltare som har beviljats auktorisation som AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt den lagen, enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag, filialer till EES-baserade AIF-förvaltare samt fastighetsfonder.

I *punkt 5* föreskrivs om avgiftsskyldighet för aktörer inom värdepapperssektorn. Som betalningsskyldiga räknas värdepappersföretag, filialer till ett tredjelandsföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012), i lagen om investeringstjänster avsedda tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering, filialer till utländska EES-värdepappersföretag, ersättningsfonden för investerarskydd och värdepappersföretags holdingföretag.

I *punkt 6* föreskrivs om avgiftsskyldighet för aktörer som är emittenter av värdepapper. Som avgiftsskyldiga räknas emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, finländska bolag vars emitterade värdepapper på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland samt emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.

I *punkt 7* föreskriv om avgiftsskyldighet för andra än sådana aktörer som avses i punkterna 1–6. Som avgiftsskyldiga räknas börser och börser holdingföretag, värdepapperscentraler inklusive registreringsfonder och clearingfonder, värdepapperscentralers holdingföretag, finländska centrala motparter, clearingmedlemmar, kontoförvaltare, finansiella motparter enligt artikel 2.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012¹⁵ (nedan *EMIR-förordningen*), centrala motparter och transaktionsregister, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 i EMIR-förordningen, pensionssystem enligt artikel 2.10 i EMIR-förordningen, vilkas hemstat är Finland, aktörer som i Finland beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, den som är registrerad enligt 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom (852/2016) och en sådan förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och har filial i Finland, registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017), referensvärdesadministratörer som inte är i 2 mom. i lagen om Finansinspektionen avsedda auktoriserade tillsynsobjekt och som Finansinspektionen har beviljat verksamhetstillstånd med stöd

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister

av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011¹⁶ om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, nedan *förordningen om referensvärden*, referensvärdesadministratörer som Finansinspektionen har registrerat med stöd av artikel 34 i förordningen om referensvärden, sammanslutningar enligt artikel 27.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 (nedan *värdepapperiseringsförordningen*), som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i den förordningen, tillhandahållare av virtuella valutor, konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) samt godkända publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 och godkända rapporteringsmekanismer enligt artikel 2.1.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014¹⁷, som har auktoriserats av Finansinspektionen och som Finansinspektionen med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den förordningen svarar för tillsynen över.

2 §. Definitioner. Enligt förslaget omfattar paragrafen definitioner av filialer och deras avgiftskategorier. Innehållet i *punkterna 1–5* motsvarar 1 a § i den gällande lagen. Eftersom avsikten är att upprätthålla rättsläget i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut, avses med EES-kreditinstituts filialer även i fortsättningen alla filialer enligt 4 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen. Avgiftsklasserna tillämpas endast när tillsynsavgiften fastställs. Bestämmandet av avgiftskategorin för filialer till utländska EES-kreditinstitut beskrivs närmare på sidorna 36–37 i RP 201/2016 rd.

I förhållande till den gällande lagen fogas enligt förslaget också de nya *punkterna 6–8* till paragrafen. I punkterna definieras för filialer till utländska EES-försäkringsbolag de kategorier på basis av vilka deras tillsynsavgift bestäms. Till kategori I enligt punkt 6 hör aktörer vars premieintäkter i Finland understiger 50 miljoner euro. Kategori II i punkt 7 omfattar i sin tur aktörer vars premieintäkter i Finland är minst 50 miljoner euro men högst 500 miljoner euro. Kategori III i punkt 8 omfattar åter aktörer vars premieintäkter i Finland överstiger 500 miljoner euro. Genom att filialerna uppdelas i olika kategorier beroende på deras premieintäkter, återspeglar tillsynsavgifterna bättre det tillsynsarbete som varje filial förutsätter.

3 §. Tillsynsavgifter. Enligt förslaget innehåller paragrafen allmänna bestämmelser om tillsynsavgifter. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll i huvudsak 2 § i den gällande lagen.

Enligt *1 mom.* är det möjligt att bestämma tillsynsavgiften antingen som en grundavgift, en proportionell avgift eller en kombinerad grundavgift och proportionell avgift.

I *2 mom.* konstateras att grundavgiften är en fast avgift i euro.

I *3 mom.* föreskrivs om hur den proportionella avgiften beräknas. Enligt momentet beräknas den proportionella avgiften på basis av balansomslutningen, premieintäkter, de förvaltade placeringsfondernas eller AIF-fondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsav-

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012

giftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut. De beräkningsregler i momentet som gäller för värdepappersföretag, AIF-fonder, betalningsinstitut och institut för elektroniska pengar motsvarar till innehållet den gällande lagen.

I 4 mom. preciseras att avgift inte tas ut flera gånger, även om avgiftsskyldighet uppkommer på flera grunder enligt 4–8 eller 10 §. Enligt momentet tas avgiften ut endast en gång och enligt den grund som leder till den högsta avgiften. Det ska dock vara möjligt att aktören utöver den avgift som anges i 4–8 eller 10 § på basis av sin verksamhet betalar avgifter som bestäms närmare i 9 och 11 §.

I 5 mom. föreskrivs liksom i den gällande lagen om vissa omständigheter som klargör tillsynsavgifterna för holdingföretag. Om ett avgiftsskyldigt holdingföretag samtidigt är en annan koncerns dotterföretag, tas avgift inte samtidigt ut hos koncernens modersammanslutning på de grunder som anges i 4–8 eller 10 §.

4 §. Avgifter som tas ut hos aktörer inom kreditinstitutssektorn. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om alla sådana grundavgifter och proportionella avgifter för de avgiftsskyldiga som är verksamma inom kreditinstitutssektorn.

I 1 mom. föreskrivs om en avgift för de aktörer som betalar både en proportionell avgift och en grundavgift. Sådana aktörer är inlåningsbanker, kreditföretag, andra kreditinstitut, filialer till EES-kreditinstitut samt filialer till tredjeländers kreditinstitut. Grundavgiftens storlek varierar mellan aktörerna. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 5 § i den gällande lagen ökad med 18 procent. Grundavgiften för EES-kreditinstitut varierar beroende på kategori så att grundavgiften för den första kategorin är lägst och grundavgiften för den tredje kategorin är högst.

Den proportionella avgiften för de aktörer som avses i bestämmelsen fastställs på grundval av aktörens balansomslutning. För inlåningsbanker och kreditföretag är avgiften 0,002781 procent av balansomslutningen. Tillsynsavgiften för filialer till utländska kreditinstitut bestäms på motsvarande sätt. Eftersom den ekonomiska tillsynen över ett kreditinstitut från en annan EES-stat hör till tillsynsmyndigheten i bolagets hemstat är den proportionella tillsynsavgiften för en sådan filial lägre, det vill säga 0,00927, 0,001442 eller 0,001854 procent av filialens balansomslutning, beroende på kategori. I fråga om filialer till tredjeländers kreditinstitut är den proportionella avgiften 0,002781 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen. Avgifterna motsvarar således procentsatsen i 4 § i den gällande lagen, ökad med 3 procent.

I 2 mom. föreskrivs om en grundavgift för de aktörer hos vilka ingen proportionell avgift tas ut. Sådana aktörer är en gammal insättningsgarantifond, en säkerhetsfond, en representation för ett tredjelands kreditinstitut, centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker, kreditinstitutets holdingsammanslutning samt en näringsidkare som avses i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, med undantag av näringsidkare som omfattas av 2 § i den lagen. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 28 procent. I fråga om tredjeländers kreditinstitutsrepresentationer är höjningen 18 procent, liksom för kreditinstituten. Sådana representationer finns inte i Finland för närvarande.

5 §. Avgifter som tas ut hos aktörer inom betaltjänstsektorn. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om alla sådana grundavgifter och proportionella avgifter som gäller de avgiftsskyldiga som är verksamma inom betaltjänstsektorn.

I 1 mom. föreskrivs om en avgift för de aktörer som betalar både en proportionell avgift och en grundavgift. Sådana aktörer är institut för elektroniska pengar, andra betalningsinstitut samt fi-

lialer till utländska betalningsinstitut. Grundavgiften varierar mellan aktörerna så att grundavgiften för inhemska aktörer uppgår till 2 740 euro och avgiften för filialer till utländska betalningsinstitut till 1 370 euro. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 5 § i den gällande lagen ökad med 28 procent.

Den proportionella avgiften för de aktörer som avses i bestämmelsen fastställs på grundval av aktörens omsättning eller balansräkning. Den proportionella avgiften för inhemska institut för elektroniska pengar är 0,003051 procent av balansomslutningen och den proportionella avgiften för filialer till motsvarande utländska betalningsinstitut är 0,001017 procent av balansomslutningen. För andra inhemska betalningsinstitut är den proportionella avgiften 0,2712 procent av omsättningen och för andra utländska betalningsinstituts filialer 0,113 procent av omsättningen. Avgifterna motsvarar således procentsatsen i 4 § i den gällande lagen ökad med 13 procent.

I 2 mom. föreskrivs om en grundavgift för de aktörer hos vilka ingen proportionell avgift tas ut. Sådana aktörer är fysiska och juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 28 procent, det vill säga i fråga om fysiska personer 270 euro och i fråga om juridiska personer 1 370 euro.

6 §. Avgifter som tas ut hos aktörer inom försäkrings- och pensionssektorn. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om alla sådana grundavgifter och proportionella avgifter som gäller de avgiftsskyldiga som är verksamma inom försäkrings- och pensionssektorn.

I 1 mom. föreskrivs om en avgift för de aktörer som betalar både en proportionell avgift och en grundavgift. Sådana aktörer är skadeförsäkringsbolag, livförsäkringsbolag, specialföretag, filialer till tredjeländers försäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Sysselsättningsfonden, Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen, stödkassan för arbetslöshetskassorna, statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva, kyrkans pensionsfond, Statens kärnavfallshanteringsfond samt arbetslöshetskassor. Grundavgiftens storlek varierar mellan aktörerna. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 5 § i den gällande lagen ökad med 18 eller 28 procent beroende på aktören. För försäkringsbolag, specialföretag, Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen, stödkassan för arbetslöshetskassorna samt arbetslöshetskassor är förhöjningen 28 procent. För filialer till tredjeländers försäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Sysselsättningsfonden, statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva, kyrkans pensionsfond samt Statens kärnavfallshanteringsfond är höjningen 18 procent. Nivån på höjningarna varierar mellan olika aktörer, eftersom behovet av att balansera avgifterna varierar beroende på utgångsnivån för aktörens gällande avgift. Till skillnad från tidigare är höjningen 200 procent för pensionsstiftelser, pensionskassor, tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionskassor, eftersom avgiften för dessa aktörer kräver en nivåjustering så att avgifterna bättre motsvarar den beräknade arbetsinsats som används för dem.

Den proportionella avgiften bestäms huvudsakligen på basis av aktörens bokföringsmässiga balansomslutning, men i fråga om filialer till tredjeländers försäkringsbolag bestäms avgiften på basis av premieintäkten och i fråga om arbetslöshetskassor på basis av medlemsavgiftsinkomsten. Beroende på aktör är avgiften 0,0027–0,003051 procent av balansomslutningen. För att avgiften ska stå i rimlig proportion till de kostnader som enligt uppskattning uppstår till följd av tillsynen över gruppen i fråga, korrigeras balansräkningen i vissa fall med en koefficient som

framgår av paragrafen. För filialer till tredjeländers försäkringsbolag är avgiften 0,03277 procent av premieintäkten. För arbetslöshetskassor är avgiften 0,7119 procent av medlemsavgiftsinkomsten. Avgifterna motsvarar således procentsatsen i 4 § i den gällande lagen, ökad med 5–30 procent beroende på aktör. I fråga om arbetspensionsförsäkringsbolag, statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva, kyrkans pensionsfond samt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt stiger avgifterna med 5 procent, eftersom användningen av pensionsaktörernas medel enligt lag är strikt begränsad. Dessutom stiger avgiften för statens kärnavfallshanteringsfond med 5 procent. Enligt gällande lag tillämpas koefficienten 0,4 vid beräkningen av den proportionella avgiften för Sjömanspensionskassan. Det finns inte längre någon grund för denna lättnad, och därför ska den slopas. I och med ändringen ökar Sjömanskassans proportionella avgift med 250 procent, men den faktiska ökningen tillsammans med grundavgiften är 103 procent.

I 2 mom. föreskrivs om en grundavgift för de aktörer hos vilka ingen proportionell avgift tas ut. Sådana aktörer är filialer till utländska EES-försäkringsbolag, försäkringsbolags holdingföretag, försäkringsföreningars holdingföretag, försäkringsmäklare, sidoverksamma försäkringsmäklare, försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland, utländska EES-tillägspensionsanstalter som har filial i Finland, Pensionsskyddscentralen, trafik- och patientskadenämnden, försäkringsföreningar, sjukassor och andra försäkringskassor. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 18–75 procent, det vill säga beloppet av grundavgiften och storleken på höjningen varierar mellan de olika aktörerna. När det gäller försäkringsföreningar, försäkringskassor och sjukassor görs en omstrukturering och den proportionella avgiften slopas helt, eftersom deras proportionella avgifter har varit små jämfört med det administrativa arbete som hänför sig till faktureringen.

Med avvikelse från vad som sägs ovan höjs grundavgiften för ett försäkringsbolags holdingföretag med 200 procent. När det gäller holdingföretag har betydelsen av grupp tillsynen ökat ytterligare genom utvecklingen av regleringen, och med en höjning på 200 procent motsvarar avgiften bättre den arbetsmängd som hänför sig till tillsynen över gruppen. För utländska EES-försäkringsbolags filialer ändras dessutom avgiftens struktur så att de endast betalar en grundavgift som varierar beroende på kategori så att grundavgiften för dem som hör till den första kategorin är lägst och grundavgiften för dem som hör till den tredje kategorin är högst. I och med förändringarna på marknaden har också filialernas betydelse ökat och därmed arbetsmängden med att övervaka förfarandena. I och med höjningen motsvarar grundavgiften bättre det tillsynsarbete som hänför sig till filialerna. Också i fråga om försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare som är registrerade i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland görs en nivåhöjning för att avgifterna bättre ska motsvara mängden tillsynsarbete. För deras del höjs avgifterna med 500 procent.

7 §. Avgifter som tas ut hos aktörer inom fondsektorn. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om alla sådana grundavgifter och proportionella avgifter som gäller de avgiftsskyldiga som är verksamma inom fondsektorn.

I 1 mom. föreskrivs om en avgift för de aktörer som betalar både en proportionell avgift och en grundavgift. Sådana aktörer är fondbolag, AIF-förvaltare med verksamhetstillstånd, företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder, filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland, filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland, utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland, filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland, EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar

AIF-fonder i Finland samt EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland. Grundavgiftens storlek varierar mellan aktörerna. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 5 § i den gällande lagen ökad med 28 procent.

Den proportionella avgiften fastställs i huvudsak på grundval av det sammanlagda beloppet av tillgångarna i den fond som aktören förvaltar. I fråga om 1 mom. 1 och 2 punkten avser det sammanlagda beloppet av tillgångarna i praktiken fondbolagets eller AIF-förvaltarens nettoförmogenhet. Avgiften uppgår till 0,002373 procent av de sammanlagda tillgångarna i fråga om punkterna 1–3. Avgiften för EES-fonder och EES-baserade AIF-fonder som förvaltar en fond i Finland är 0,001921 procent av det sammanlagda beloppet av tillgångarna. I fråga om filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland och filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar en AIF-fond i Finland fastställs den proportionella avgiften på grundval av omsättningen. För ovannämnda EES-fondbolag och EES-baserade AIF-förvaltare uppgår avgiften till 0,1582 procent av omsättningen. Avgifterna motsvarar således procentsatsen i 4 § i den gällande lagen ökad med 13 procent.

I 2 mom. föreskrivs om en grundavgift för de aktörer hos vilka ingen proportionell avgift tas ut. Sådana aktörer är registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag, den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd i enlighet med lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt särskilda förvaringsinstitut. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 28 procent.

8 §. Avgifter som tas ut hos aktörer inom värdepapperssektorn. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om alla sådana grundavgifter och proportionella avgifter som gäller de avgiftsskyldiga som är verksamma inom värdepapperssektorn.

I 1 mom. föreskrivs om en avgift för de aktörer som betalar både en proportionell avgift och en grundavgift. Sådana aktörer är värdepappersföretag, filialer till utländska EES-värdepappersföretag och filialer till tredjeländers värdepappersföretag. Grundavgiftens storlek varierar mellan aktörerna. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 5 § i den gällande lagen ökad med 28 procent.

Den proportionella avgiften för de aktörer som avses i bestämmelsen fastställs på grundval av aktörens omsättning. Avgiften uppgår till 0,113–0,3616 procent av omsättningen beroende på aktören och motsvarar därmed procentsatsen i 4 § i den gällande lagen ökad med 13 procent.

I 2 mom. föreskrivs om en grundavgift för de aktörer hos vilka ingen proportionell avgift tas ut. Sådana aktörer är ersättningsfonden för investerarskydd, värdepappersföretags holdingföretag och tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering. Grundavgiftens belopp är grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 28 procent.

9 §. Avgifter som tas ut hos värdepappersemittenter. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om alla sådana grundavgifter som gäller de avgiftsskyldiga som är verksamma som värdepappersemittenter.

I 1 mom. föreskrivs en grundavgift för de aktörer som bedriver någon av de verksamheter som anges i punkterna 1–7. Sådana aktörer är emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad, finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon

annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad, finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform, emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform. Avgifterna varierar beroende på aktören mellan 1 370 och 21 230 euro. Grundavgiftens belopp motsvarar alltså grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 28 procent. Om en avgiftsskyldig med stöd av 4–8 eller 10 § även bedriver emission av värdepapper, kan för den utöver den avgift som anges i 4–8 eller 10 § bestämmas en grundavgift enligt 1 mom. i denna paragraf på det sätt som föreskrivs i 11 § 7 punkten.

I 2 mom. föreskrivs det att avgift ska tas ut av den avgiftsskyldige enligt vardera grunden, om aktören har emitterat aktierna och dessutom har emitterat även andra värdepapper som avses i paragrafen.

10 §. Avgifter som tas ut hos andra aktörer. Enligt förslaget föreskrivs i paragrafen om de grundavgifter och proportionella avgifter som gäller andra avgiftsskyldiga än de som nämns i 4–9 §. Sådana aktörer är de avgiftsskyldiga som anges i 1 § 7 punkten. I enlighet med gällande lag ska börsen endast betala en proportionell avgift på 1,4012 procent av omsättningen, men dock minst 50 000 euro. Avgiftens belopp är den proportionella avgiften enligt 4 § i den gällande lagen ökad med 13 procent. Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster betala både en proportionell avgift och en grundavgift; grundavgiften är 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,113 procent av omsättningen. Avgiftens belopp är den proportionella avgiften enligt 4 § i den gällande lagen ökad med 13 procent och grundavgiften enligt 5 § i den gällande lagen ökad med 28 procent.

Aktörer enligt punkterna 3–18 ska endast betala en grundavgift. Avgiften uppgår till mellan 510 och 356 100 euro beroende på aktören. Avgiftens belopp är grundavgiften enligt 6 § i den gällande lagen ökad med 28 procent. För aktörer som avses i punkt 11 som beviljar identifieringskoder för juridiska personer minskar avgiften dock med 48 procent. Finansinspektionens arbetsmängd i samband med LEI-koder har minskat betydligt, varför avgiften ska sänkas så att den bättre motsvarar tillsynsarbetets omfattning. För referensvärdesadministratörer som avses i punkt 16 ökar avgiften inte, eftersom avgiften höjdes genom en lagändring som träder i kraft i augusti 2023 (RP 278/2022 rd). Med avvikelse från gällande lag har både kontoförvaltare och clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet sammanlagits i 3 punkten. I praktiken beviljas parterna i värdepapperscentralens stadgar alltid både kontoförvaltarens och clearingmedlemmens rättigheter.

11 §. Tilläggsavgifter. Enligt förslaget föreskrivs i paragrafen om sådana tillsynsavgifter som Finansinspektionen kan ta ut utöver de grundavgifter och proportionella avgifter som anges i 4–10 §. En sådan tilläggsavgift kan fastställas på grundval av den avgiftsskyldiges verksamhet. I paragrafen föreskrivs inga nya krav på tilläggsavgifter jämfört med den gällande lagen och inga tilläggsavgifter bestäms för någon ny aktör. Man har endast försökt förtydliga regleringen genom att ange tilläggsavgifterna i en separat paragraf.

I punkterna 1–15 anges de åtgärder som medför en tilläggsavgift. Tilläggsavgifterna är antingen i procent eller i euro. Tilläggsavgifterna motsvarar avgifterna enligt den gällande lagen ökade med 13, 18 eller 28 procent. Den tilläggsavgift som i punkt 3 föreskrivs för den som driver systemet för decentraliserade konton gäller alla som driver sådana system, såsom värdepappers-

företag, börser och värdepapperscentraler, som också enligt den gällande lagen är avgiftsskyldiga på denna grund. Det föreslås ingen höjning av tilläggsavgiften i punkt 3 eftersom avgiften skapades genom en lagändring som träder i kraft i augusti 2023 (RP 278/2022).

12 §. Bestämmande av tillsynsavgift. Den föreslagna paragrafen motsvarar huvudsakligen 8 § i den gällande lagen. Enligt 1 mom. bestämmer Finansinspektionen de tillsynsavgifter som ska betalas. Finansinspektionen svarar för debiteringen av tillsynsavgiften och avgiften betalas till Finlands Bank. I sitt beslut bestämmer Finansinspektionen också förfallodagen för avgiften, som kan vara tidigast den sista juni under debiteringsåret. Avgiften kan betalas i flera poster, om Finansinspektionen så beslutar. Avgiftsbeslutet ska sändas till den avgiftsskyldige senast 30 dagar före förfallodagen. Uppgiften om tillsynsavgiftens belopp är offentlig i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, som tillämpas som allmän lag.

I 2 mom. införs en bestämmelse om att grundavgiften ska betalas till fullt belopp även om avgiftsskyldigheten börjar under kalenderåret, till exempel i slutet av året. I momentet införs också en bestämmelse om att grundavgiften inte återbetalas till den betalningsskyldige vid något tillfälle, även om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret.

I 3 mom. ingår i huvudsak bestämmelser som motsvarar 8 § 2 mom. i den gällande lagen om hur betalningen av avgiften ska bestämmas i fall där avgiftsskyldigheten börjar under kalenderåret. I momentet införs ytterligare en bestämmelse om förfarandet om grunden för den avgiftsskyldiges avgiftsskyldighet ändras under kalenderåret på grund av företagsomstruktureringar. Momentet i fråga gäller endast den proportionella avgiften. Enligt den föreslagna bestämmelsen är den proportionella tillsynsavgiften en tolfedel för varje kalendermånad som helt eller delvis ingår i återstoden av kalenderåret i fråga.

I 4 mom. föreskrivs om återbetalning av avgiften, om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret. Momentet i fråga gäller endast den proportionella avgiften. Av den proportionella tillsynsavgift som betalats enligt den föreslagna bestämmelsen ska återbetalas så många tolfedelar per kalendermånader som i sin helhet ingår i kalenderåret i fråga. För försäkringsanstalter och pensionsanstalter ingår en särskild bestämmelse enligt vilken proportionell tillsynsavgift tas ut till utgången av den kalendermånad då anstaltens hela försäkringsbestånd eller pensionsansvar har överlåtits till en annan försäkringsanstalt eller pensionsanstalt eller då de åtaganden som sammanhänger med anstaltens försäkringsverksamhet annars bevisligen har retts ut.

I 5 mom. bemyndigas Finansinspektionen att i enlighet med den gällande lagen meddela närmare föreskrifter om betalningsförfarandet och om betalning av avgiften i fler än en post. De bestämmelser som avses i momentet är av teknisk karaktär.

13 §. Bestämmande av tillsynsavgift genom uppskattning. Enligt förslaget föreskriv i paragrafen om Finansinspektionens rätt att bestämma tillsynsavgift genom en uppskattning, om den avgiftsskyldige inte i enlighet med skyldigheten i 15 § att lämna uppgifter har lämnat de uppgifter som Finansinspektionen behöver för att bestämma tillsynsavgiften.

Enligt 1 mom. kan Finansinspektionen bestämma tillsynsavgiften genom en uppskattning, om den avgiftsskyldige inte har lämnat de uppgifter som krävs för bestämmandet av avgiften eller om uppgifterna är uppenbart felaktiga eller bristfälliga och därför inte kan användas för bestämmandet av tillsynsavgiften. Tidpunkten för när uppgifterna ska lämnas till Finansinspektionen fastställs enligt 15 § 1 mom. av Finansinspektionen. I enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen ska grunderna för bedömningen samt uppgift om möjligheten att söka ändring nämnas i betalningsbeslutet.

I 2 mom. föreskrivs om de omständigheter som Finansinspektionen ska beakta vid uppskattning av avgiftsbeloppet. De omständigheter som ska beaktas är den avgiftsskyldiges storlek och marknadsställning, de uppgifter som den avgiftsskyldige har meddelat tidigare år, jämförelseuppgifter om andra avgiftsskyldiga som bedriver motsvarande verksamhet samt andra med dessa jämförbara omständigheter som inverkar på grunden för bestämmande av den avgiftsskyldiges avgift. Finansinspektionen bör alltså försöka bedöma avgiftsgrunden på ett sådant sätt att den motsvarar verkligheten. Om det är möjligt ska Finansinspektionen jämföra den avgiftsskyldiges verksamhet med andra aktörer som är verksamma inom samma bransch och under samma förhållanden.

Enligt 3 mom. ska Finansinspektionen sända en uppmaning till den avgiftsskyldige att lämna de uppgifter som behövs vid äventyr att avgiften påförs genom en uppskattning, om inte uppgifterna lämnas inom en av Finansinspektionen utsatt skälig tid. Uppmaningen ska innehålla uppgift om beloppet av den uppskattade tillsynsavgiften.

I 4 mom. föreskrivs det att Finansinspektionen har rätt att inom ett år från ingången av kalenderåret efter debiteringen enligt uppskattning rätta debiteringen enligt uppskattning. Finansinspektionen kan göra en rättelse på eget initiativ. Finansinspektionen kan göra en rättelse till fördel för den som omfattas av tillsynsskyldigheten, om tillsynsavgiften på grund av felet har påförts till ett för stort belopp. Finansinspektionen kan göra en rättelse till nackdel för den som omfattas av tillsynsskyldigheten, om tillsynsavgiften på grund av felet helt eller delvis inte har påförts. I praktiken begränsas rättelserna dock till korrigering av tydliga eller uppenbara fel. Rättelsen kan gälla sak-, skriv- och räknefel och andra fel i beslutet om tillsynsavgift. Som fel anses också en situation där tillsynsavgiften har grundat sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller där det i ärendet har framkommit en sådan ny utredning som i betydande grad skulle ha kunnat inverka på avgörandet av ärendet.

Finansinspektionen ska göra en rättelse inom ett år från ingången av kalenderåret efter debiteringen enligt uppskattning. Det är fråga om den tidsfrist inom vilken rättelsen senast ska göras. Tidsfristen hindrar inte att rättelsen görs samma kalenderår som den uppskattade avgiften togs ut, det vill säga Finansinspektionen kan rätta tillsynsavgiften också omedelbart efter det att avgiften har förfallit till betalning, om Finansinspektionen upptäcker felet.

Syftet med rättelsen är att möjliggöra att en korrekt tillsynsavgift påförs i situationer då ett fel upptäcks efter det att tillsynsavgiften påförts. Finansinspektionen kan tillämpa bestämmelsen bland annat om Finansinspektionen har fått kännedom om någon ny information som väsentligt skulle ha påverkat påförandet av tillsynsavgiften. En sådan viktig uppgift kan till exempel vara ett senare fastställt bokslut.

14 §. Sänkning av tillsynsavgiften. Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 7 § i den gällande lagen. Ändringarna i denna paragraf syftar till att göra den mer begriplig och tydligare.

I 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att i form av tillsynsavgifter och övriga intäkter ta ut ett belopp som täcker 95 procent av de kostnader som fastställts i Finansinspektionens budget. Andra intäkter är överskott eller underskott från föregående år samt åtgärdsavgifter, om vilka föreskrivs närmare i lagen om Finansinspektionen. I momentet anges också att Finlands Bank svarar för resterande 5 procent av de fastställda kostnaderna (*andelen offentlig finansiering*).

I 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att ta ut ett överskott av tillsynsutgifter och övriga intäkter utöver den gräns på 95 procent som anges i 1 mom. Överskottet får dock tas ut

högst till ett belopp som motsvarar 5 procent av de kostnader som fastställts i Finansinspektionens budget (*buffertpost*). I momentet anges också att överskott kan tas ut endast för att täcka ett eventuellt underskott, det vill säga för situationer där det belopp som tagits ut i form av tillsynsavgifter samt övriga intäkter understiger den andel på 95 procent som anges i 1 mom.

I 3 mom. föreskrivs det att tillsynsavgiften ska bestämmas till ett nedsatt belopp, om det är sannolikt att det uppkommer ett överskott enligt 2 mom. som är över fem procent av de kostnader som fastställts i Finansinspektionens budget. Nedsättningen gäller alla avgiftsskyldiga i fråga om deras avgifter enligt 4–11 §. När sänkningen av tillsynsavgiften beräknas ska som ökning av intäkterna beaktas överskott som uppkommit under tidigare år samt som minskning av intäkterna underskott som uppkommit under tidigare år.

15 §. Avgiftsskyldigas skyldighet att lämna uppgifter och Finansinspektionens rätt att få uppgifter. Den föreslagna paragrafen motsvarar delvis 11 § i den gällande lagen.

I 1 mom. föreskrivs om den avgiftsskyldiges skyldighet att för bestämmande av tillsynsavgiften lämna Finansinspektionen alla de uppgifter som enligt de föreslagna 4–11 § ligger till grund för tillsynsavgiften. Uppgifterna ska lämnas senast vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer. Syftet är att Finansinspektionen ska ha tillgång till uppgifterna i tillräckligt god tid för att avgiften ska kunna bestämmas i enlighet med 12 §.

I 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att få uppgifter för bestämmande av tillsynsavgift. I 18 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen finns en hänvisningsbestämmelse till rätten att få uppgifter i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift. Syftet är att skyldigheten att lämna uppgifter enligt 1 mom. inte medför en dubbel skyldighet att rapportera samma uppgifter till Finansinspektionen. Finansinspektionen bör därför, om möjligt, använda de uppgifter som den redan har tillgång till på basis av tillsynsarbetet.

I 3 mom. bemyndigas Finansinspektionen att i enlighet med den gällande lagen meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som behövs för bestämmande av tillsynsavgift och om hur uppgifterna ska lämnas. De bestämmelser som avses i momentet är av teknisk karaktär.

16 §. Ändringssökande. Den föreslagna paragrafen motsvarar 9 § i den gällande lagen. I paragrafen föreslås bestämmelser om begäran om omprövning av Finansinspektionens beslut om att påföra tillsynsavgift. Enligt 1 mom. ska den som är missnöjd med beslutet först begära omprövning hos Finansinspektionen.

Enligt 2 mom. får endast Finansinspektionens beslut med anledning av en omprövningsbegäran överklagas. Ändring i beslutet får sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

17 §. Dröjsmålsränta på tillsynsavgiften och indrivning av avgiften i utsökningsväg. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om dröjsmålsränta på tillsynsavgift och indrivning av avgift i utsökningsväg som motsvarar 10 § i den gällande lagen.

Enligt 1 mom. ska dröjsmålsränta betalas enligt 4 § 1 mom. i räntelagen, om tillsynsavgiften inte betalas senast på förfallodagen.

I 2 mom. föreskrivs det om indrivning av tillsynsavgiften i utsökningsväg. Enligt förslaget får tillsynsavgiften med ränta drivas in utan dom eller beslut i den ordning som anges i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

18 §. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. I 1 mom. bestäms om lagens ikraftträdande. I 2 mom. bestäms separat om Miljöförsäkringscentralen. Enligt 1 § 3 mom. underpunkt m och 6 § 1 mom. 11 punkten föreslås dock att tillsynsavgiften för Miljöförsäkringscentralen tillämpas endast till den 31 december 2024, eftersom Miljöförsäkringscentralens avgiftsskyldighet har upphävts genom lag 1262/2022 som träder i kraft den 1 januari 2025.

Genom den nya lagen upphävs den gällande lagen. En bestämmelse om detta ingår i 3 mom. Samtidigt upphävs de föreskrifter som meddelats med stöd av dessa lagar.

7.2 Kärnenergilagen

52 d §. Tillsyn över placeringsverksamheten. I 3 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till den gällande tillsynsavgiftslagen och dess författningssamlingsnummer uppdateras till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

7.3 Lagen om statens pensionsfond

7 §. Placering av fondens medel. I 2 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till den gällande tillsynsavgiftslagen och dess författningssamlingsnummer uppdateras till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

7.4 Lagen om Finansinspektionen

2 §. Administrativ ställning och tillämplig lagstiftning. I 3 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till den gällande tillsynsavgiftslagen och dess författningssamlingsnummer uppdateras till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

18 §. Rätt att få uppgifter av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer. I 3 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till den gällande tillsynsavgiftslagen uppdateras till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

7.5 Lagen om Keva

23 §. Tillsynsavgift och vissa andra avgifter. I 1 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till lagen om tillsynsavgifter i 1 mom. uppdateras inklusive författningssamlingsnumret till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter. I övrigt förblir paragrafens innehåll oförändrat.

7.6 Lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond

13 §. Betalningar ur kyrkans pensionsfond. I 2 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till den gällande tillsynsavgiftslagen och dess författningssamlingsnummer uppdateras till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter. I övrigt förblir paragrafens innehåll oförändrat.

7.7 Lagen om placeringsfonder

24 kap. **Utländska EES-fondbolags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland**

9 §. Skyldighet att följa finsk lagstiftning. I 2 mom. föreslås en lagteknisk ändring. Hänvisningen till den gällande tillsynsavgiftslagen och dess författningssamlingsnummer uppdateras till en hänvisning till den nya föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter. I övrigt förblir paragrafens innehåll oförändrat.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Enligt 12 § 5 mom. i den föreslagna lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter har Finansinspektionen rätt att meddela närmare föreskrifter om betalningsförfarandet och om betalning av avgiften i flera än en post. Enligt 15 § 3 mom. i den föreslagna lagen har Finansinspektionen också rätt att meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som behövs för bestämmande av tillsynsavgiften och om hur uppgifterna ska lämnas.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024. Enligt 1 § 3 mom. underpunkt m och 6 § 1 mom. 11 punkten föreslås dock att tillsynsavgiften för Miljöförsäkringscentralen tillämpas endast till den 31 december 2024, eftersom Miljöförsäkringscentralens avgiftsskyldighet har upphävts genom lag 1262/2022 som träder i kraft den 1 januari 2025.

10 Verkställighet och uppföljning

Finansinspektionens direktion följer Finansinspektionens verksamhet och ekonomi. Finansinspektionen verkar i anslutning till Finlands Bank. Riksdagens bankfullmäktige ger årligen en berättelse som även behandlar Finansinspektionens verksamhet, måluppfyllelsen och tillsynsavgifterna under berättelseåret. Bankfullmäktiges berättelse behandlas årligen i riksdagens ekonomiutskott, varvid det är möjligt att följa utvecklingen av Finansinspektionens tillsynsavgifter och kostnader. Även om det inte föreslås att särskild uppföljning ska ordnas i fråga om den lag som lagts fram, gör bankfullmäktiges berättelse det möjligt också för statsrådet att följa utvecklingen av Finansinspektionens avgifter.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

11.1 Avgifternas skattenatur

Grundlagsutskottet har i sin tidigare remisspraxis konstaterat att Finansinspektionens tillsynsavgift till sin konstitutionella karaktär är en skatt. Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning betraktas som en skatt eller som en avgift av skattenatur en betalning som inte är en ersättning eller ett vederlag för förmåner eller service som det allmänna ger den betalningsskyldige. Att betala avgift är dessutom inte frivilligt för dem som omfattas av skyldigheten, utan avgiften följer exempelvis av arten av den verksamhet som utövas (se GrUU 41/2004 rd, GrUU 67/2002 rd, s. 3/II och GrUU 28/2008 rd).

De administrativa kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet ska täckas med tillsynsavgifter som tas ut hos de avgiftsskyldiga som nämns i 1 § i tillsynsavgiftslagen. Genom propositionens första lagförslag föreslås en ändring av Finansinspektionens interna system för tillsynsavgifter enligt tillsynsavgiftslagen genom att de avgiftsskyldiga grupperas på ett nytt sätt. Detta innebär emellertid inte till exempel en utökning av antalet avgiftsskyldiga. Ändringarna i bestämmelserna om tillsynsavgift syftar i stället till att förtydliga lagen. Samtidigt föreslås också justering av de belopp som Finansinspektionen kan ta ut av tillsynsobjekten i form av tillsynsavgifter. Den nivå som kan tas ut i form av avgifter höjs, och fördelningen av de avgiftsskyldigas avgiftsandelar balanseras i förhållande till det tillsynsarbete som används för varje grupp. Detta

är nödvändigt för att resurstilldelningen för tillsynsarbetet ska kunna säkerställas på det sätt som beskrivs i avsnitten 2.2 och 2.3.

Bestämmelserna i propositionens första lagförslag ska bedömas i förhållande till den paragraf i grundlagen som gäller statliga skatter och avgifter. Enligt 81 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om statsskatt genom lag, och lagen ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Grundlagsutskottet har tidigare konstaterat att den gällande tillsynsavgiftslagen uppfyller grundlagens krav (GrUU 28/2008 rd). Rättsläget anses inte förändras i detta avseende, och därför anses lagförslaget fortfarande uppfylla de minimivillkor som fastställts i grundlagen och av grundlagsutskottet. Finansinspektionens tillsynsavgifter liknar också till sin karaktär de avgifter som tas ut för att täcka de administrativa kostnaderna för Verket för finansiell stabilitet och fonden för finansiell stabilitet och som grundlagsutskottet i sin tolkningspraxis (GrUU 35/2014 rd) har ansett uppfylla grundlagens krav.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis ska skattskyldighetens omfattning entydigt framgå av skattelagen (GrUU 36/2005 rd, s. 3). Enligt utskottets praxis måste lagbestämmelserna också vara såtillvida exakta att de lagtillämpande myndigheterna har bunden prövning när det gäller att bestämma skattens storlek (se t.ex. GrUU 41/2004 rd och GrUU 36/2005 rd, s. 3). Förslagen till tillsynsavgiftslagen innehåller ändringar i hur avgiftens storlek bestäms. I 4–11 § i propositionens första lagförslag ingår detaljerade bestämmelser om grunderna för bestämmande av avgiften, vilka dock inte omfattar prövningsrätt för Finansinspektionen. De avgifter som tas ut bestäms också av den budget som Finansinspektionens direktion har fastställt.

Rättsskyddet för de avgiftsskyldiga har säkerställts i gällande lag så att omprövning av Finansinspektionens beslut att bestämma tillsynsavgift får begäras hos Finansinspektionen. Finansinspektionens beslut med anledning av en omprövningsbegäran får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Genom propositionens första lagförslag föreslås inte ändringar i bestämmelserna om de avgiftsskyldigas rättsskydd. Utifrån vad som anförts ovan uppfyller lagförslagen de krav som grundlagen ställer, och lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

11.2 Avgift enligt bedömningsgrund

Som anges i avsnitt 11.1 är tillsynsavgiften av skattenatur och måste därför bedömas mot bakgrund av 81 § 1 mom. i grundlagen. I 13 § i det första lagförslaget föreslås det att tillsynsavgiften kan fastställas genom en uppskattning, om de uppgifter som krävs för bestämmande av avgiften inte kan fås. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden om kommunikationsmarknadsavgiften och farledsavgiften (GrUU 44/2005 rd s. 2–3 och GrUU 45/2005 rd s. 3) konstaterat att sådana bestämmelser om beskattning baserad på myndighetens bedömning är allmänna i skattelagstiftningen (t.ex. 31 § i lagen om beskattningsförfarande). Enligt utskottet är tanken bakom en sådan reglering att underlåtenhet att anmäla eller lämna uppgifter i samband med skattskyldighet inte får innebära undantag från skatteplikt. Den skattskyldige kan i allmänhet undvika beskattning enligt uppskattning genom att lämna relevanta uppgifter för verkställande av beskattningen till myndigheten. Utskottet har också i sina utlåtanden konstaterat att det i situationer där den information som krävs inte finns att få inte med hänsyn till proportionalitet och andra krav på god förvaltning finns någon annan lämplig, alternativ metod än uppskattning. Den föreslagna 13 § gäller endast fall där de uppgifter som krävs för bestämmandet av avgiften inte har lämnats eller om uppgifterna inte kan ligga till grund för avgiften eftersom de är uppenbart felaktiga eller bristfälliga. Uppskattning är därför den enda proportionerliga och lämpliga metoden med tanke på andra krav på god förvaltning.

Enligt grundlagsutskottets praxis ska bestämmelserna i lagen också vara såtillvida exakt utformade att den prövningsrätt som de tillämpande myndigheterna har när det gäller att bestämma skattens storlek ska vara bunden till sin natur (se t.ex. GrUU 28/2008 rd, GrUU 41/2004 rd och GrUU 36/2005 rd s. 3). I den föreslagna 13 § definieras de omständigheter som Finansinspektionen ska beakta när den bestämmer tillsynsavgift genom uppskattning. Uppskattningen är således inte skönsmässig, utan måste ta hänsyn till all tillgänglig information om faktorer som påverkar omsättningens eller balansräkningens storlek. Myndighetens utövande av sin prövningsrätt är i betydande grad bunden av att tillsynsavgiften ska fastställas på de grunder som nämns i 4–11 § i lagförslaget.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden om kommunikationsmarknadsavgiften och farledsavgiften konstaterat att det med tanke på rättsskyddet dessutom är av betydelse att man i avgiftsbeslutet ska nämna grunderna för uppskattningen och att beslutet kan överklagas (GrUU 44/2005 rd. s. 3 och GrUU 45/2005 rd. s. 4). På ett beslut som har meddelats med stöd av den föreslagna 13 § tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om att grunderna för bedömningen och uppgifterna om möjligheten att söka ändring ska ges i samband med beslutet. Dessutom gör den föreslagna 16 § det möjligt att rätta uppskattningen genom processen för överklagande.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden om kommunikationsmarknadsavgiften och farledsavgiften också påpekat att det med hänsyn till att kraven på god förvaltning ska beaktas på lämpligt sätt finns skäl att komplettera lagförslaget med en bestämmelse om myndighetens skyldighet att med hot om att avgiften uppskattas uppmana företaget att lämna de uppgifter som behövs för bestämmandet av avgiften (GrUU 44/2005 rd. s. 3 och GrUU 45/2005 rd. s. 4). Enligt den föreslagna 13 § ska Finansinspektionen uppmana den avgiftsskyldige att lämna uppgifterna. I uppmaningen ska anges beloppet av den uppskattade avgiften.

Mot denna bakgrund anses förslaget i 13 § om bestämmande av tillsynsavgift genom uppskattning uppfylla kraven i grundlagen, och den föreslagna lagen kan därför behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

11.3 Sänkning av tillsynsavgiften

Enligt 14 § i propositionens första lagförslag ska Finansinspektionen ha rätt att skönsmässigt sänka avgiften, vilket innebär att grunderna för tillsynsavgiftens storlek inte alltid framgår direkt av lagen. Bestämmelsen ska därför bedömas i förhållande till kravet i 81 § i 1 mom. grundlagen om fastställande av grunderna för skattens storlek genom lag. Enligt den föreslagna 14 § kan Finansinspektionen ta ut ett överskott på högst 5 procent av de budgetmässiga kostnaderna med tanke på ett eventuellt underskott. Finansinspektionen är också skyldig att sänka tillsynsavgifterna om de tillsynsavgifter som tagits ut under det föregående året har överskridit kostnaderna.

Grundlagsutskottet har i fråga om sänkningen av Finansinspektionens förvaltningsavgifter konstaterat att förfarandet för sänkning av tillsynsavgiften kan anses lämpligt (GrUU 41/2004 rd). Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande upprepat den motivering som anges i förslaget till lag om Finansinspektionens förvaltningsavgift (RP 199/2004 rd). Enligt motiveringen kan det vara svårt att dimensionera tillsynsavgifter och tillsynskostnader så att de motsvarar varandra och de tillsynsavgifter som tas ut kan komma att överstiga kostnaderna. Dessutom kan Finansinspektionen ha kvar ett överskott från föregående år som läggs till intäkterna i kalkylen. Bankernas balansräkningar som styr tillsynsavgiften kan också ha ändrats. För att tillsynsobjekten ska behandlas lika bör huvudregeln enligt motiveringen anses vara att avgiften sänks med samma proportionella belopp för alla avgiftsskyldiga. Grundlagsutskottet har ansett att eftersom nedsättningen av avgiften sker till förmån för de avgiftsskyldiga och prövningen anses vara bunden, uppfyller förslaget kravet i 81 § 1 mom. i grundlagen om att grunderna för skattens storlek ska

fastställas genom lag. Grundlagsutskottet anser dock att det är lämpligt att nämna att avgiften sänks lika för alla avgiftsskyldiga med samma proportionella belopp. Till sitt innehåll motsvarar 14 § i propositionens första lagförslag den gällande lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter och motsvarar därmed de motiveringar på basis av vilka grundlagsutskottet har bedömt bestämmelsen som ändamålsenlig. Grundlagsutskottet uttalade sig också när den gällande lagen stiftades om att lagförslaget uppfyller de krav som ställs på statlig skatt i fråga om fastställande genom lag, rättsskydd och exakthet (GrUU 28/2008 rd).

Grundlagsutskottet har dock ansett att det är nödvändigt att sänka avgiften för alla avgiftsskyldiga så att avgiften sänks för alla i samma proportion (GrUU 35/2014 rd och GrUU 41/2004 rd). En sänkning enligt den föreslagna 14 § gäller, liksom i nuläget, alla avgiftsskyldiga.

Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med grundlagsutskottets tidigare ståndpunkter. Mot denna bakgrund anses förslaget uppfylla kraven i grundlagen och den föreslagna lagen kan därför behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

11.4 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan en myndighet genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver reglering genom lag eller förordning. Enligt regeringens proposition om grundlagen är särskilda skäl främst tekniska reglering och mindre detaljreglering, som inte innebär något större utrymme för skönsmässig bedömning. Dessutom förutsätter särskilda skäl som har samband med föremålet för regleringen ibland att det utfärdas bestämmelser som kan ändras ofta och snabbt.

Grundlagsutskottet har också i tidigare utlåtandepraxis konstaterat att det jämfört med bemyndigande att utfärda förordning i allmänhet ställs strängare krav på ett sådant bemyndigande bland annat när det gäller klar avgränsning i lag av de frågor bemyndigandet kan gälla (se t.ex. GrUU 34/2012 rd, s. 3/I och GrUU 10/2016 rd, s. 4). Grundlagsutskottet har ansett att ett särskilt skäl föreligger till exempel när det är fråga om en sådan teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper prövningsrätt i någon större utsträckning. (GrUU 36/2021 rd, s. 4). Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis också fäst uppmärksamhet vid att det utifrån 80 § i grundlagen är väsentligt att det finns tillräckligt uttömmande grundläggande bestämmelser i lag om det som ska regleras och att ett bemyndigande i regel bör placeras i samband med den grundläggande bestämmelsen (t.ex. GrUU 10/2016 rd, s. 5 och GrUU 49/2014 rd, s. 6). Grundlagsutskottet har i liknande sammanhang erinrat om att bestämmelserna i grundlagen under alla omständigheter direkt begränsar tolkningen av bemyndigandebestämmelser och innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av bemyndigandena och det därmed inte går att genom förordning eller föreskrifter utfärda allmänna rättsregler om frågor som hör till området för lag (t.ex. GrUU 10/2016 rd, s. 5, GrUU 10/2014 rd, s. 3/I, GrUU 58/2010 rd s. 3/I–II och GrUU 44/2010 rd, s. 4/II).

I 15 § i propositionens första lagförslag anges att Finansinspektionen har rätt att meddela föreskrifter om de uppgifter som behövs för bestämmande av tillsynsavgiften och om hur uppgifterna ska lämnas. Dessutom anges i 12 § i propositionens första lagförslag att Finansinspektionen har rätt att meddela föreskrifter om betalningsförfarandet och om betalning av avgiften i flera än en post. Bemyndigandena handlar därför om mer precisa och tekniska bestämmelser som föreskrivs i lag. Det är inte lämpligt att reglera frågor som omfattas av bemyndigandet att meddela föreskrifter på lag- eller förordningsnivå, eftersom de i huvudsak är inriktade på olika praktiska förfaranden. För meddelande av föreskrifter krävs dessutom särskild sakkunskap om

de uppgifter som behövs för fastställande av grunderna för avgifterna för de avgiftsskyldiga. De grundläggande bestämmelserna fastställs dock i den föreslagna lagen.

På de grunder som nämns ovan och med tillräckligt exakta begränsningar kan bemyndigandebestämmelserna enligt regeringens uppfattning godkännas i vanlig lagstiftningsordning

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om Finansinspektionens tillsynsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

- 1) följande aktörer inom kreditinstitutssektorn:
 - a) kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (610/2014),
 - b) filialer till utländska EES-kreditinstitut som avses i 16 kap. i kreditinstitutslagen och filialer till tredjeländers kreditinstitut som avses i 17 kap. i den lagen,
 - c) den gamla insättningsgarantifond som avses i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014),
 - d) säkerhetsfonder enligt 13 kap. i kreditinstitutslagen,
 - e) tredjeländers kreditinstituts representationer enligt 17 kap. 6 § i kreditinstitutslagen,
 - f) en sammanslutnings centralinstitut enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010),
 - g) holdingföretag enligt kreditinstitutslagen,
 - h) näringsidkare som avses i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023), med undantag av näringsidkare som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § i den lagen,
- 2) följande aktörer inom betaltjänstsektorn:
 - a) betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010),
 - b) betaltjänstleverantörer enligt 7 § i lagen om betalningsinstitut, utgivare av elektroniska pengar enligt 7 a § i den lagen och leverantörer av kontoinformationstjänster enligt 7 b § i den lagen,
 - c) utländska betalningsinstituts filialer enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),
- 3) följande aktörer inom försäkrings- och pensionssektorn:
 - a) försäkringsbolag och specialföretag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008),
 - b) filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och filialer till tredjeländers försäkringsbolag enligt den lagen,
 - c) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),
 - d) försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),
 - e) pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (946/2021),
 - f) tilläggspensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor enligt lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor (947/2021),
 - g) sjukkassor och andra försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (948/2021),
 - h) Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006),

- i) Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006),
- j) Sysselsättningsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),
- k) Olycksfallsförsäkringscentralen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015),
- l) Patientförsäkringscentralen enligt lagen om Patientförsäkringscentralen (949/2019),
- m) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),
- n) arbetslöshetskassor och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),
- o) statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006),
- p) pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016),
- q) kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen (652/2023),
- r) Statens kärnavfallshanteringsfond enligt kärnenergilagen (990/1987),
- s) försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag,
- t) försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution (234/2018) samt sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland,
- u) sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om tilläggs pensionsstiftelser och tilläggs pensionskassor (947/2021) som har filial i Finland,
- v) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),
- w) Trafikförsäkringscentralen enligt lagen om Trafikförsäkringscentralen (461/2016) och trafik- och patientskadenämnden enligt lagen om trafik- och patientskadenämnden (959/2019),
- 4) följande aktörer inom fondsektorn:
 - a) fondbolag enligt lagen om placeringsfonder (213/2019),
 - b) förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt den lagen,
 - c) filialer till utländska EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder,
 - d) sådana utländska EES-fondbolag enligt 24 kap. 3 § i lagen om placeringsfonder som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland samt sådana EES-baserade AIF-förvaltare enligt 19 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland,
 - e) sådana AIF-förvaltare som har beviljats auktorisation som AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 - f) förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och förvaringsinstitut som fått auktorisation enligt den lagen,
 - g) enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag,
 - h) sådana filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som avses i 19 kap. 1 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
 - i) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),
- 5) följande aktörer inom värdepapperssektorn:
 - a) värdepappersföretag och filialer till tredjelandsföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012),
 - b) sådana tredjelandsföretag enligt 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster som tillhandahåller tjänster utan filialetablering,
 - c) filialer till utländska EES-värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster,
 - d) ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster,
 - e) värdepappersföretags holdingföretag,
- 6) följande aktörer som är emittenter av värdepapper:
 - a) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017),

b) finländska bolag vars emitterade värdepapper på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland,

c) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en multi-lateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument,

7) följande aktörer som inte är sådana aktörer som avses i 1–6 punkten:

a) börser och börsers holdingföretag enligt lagen om handel med finansiella instrument,

b) värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017), registreringsfonder och clearingfonder som de inrättat samt värdepapperscentralers holdingföretag,

c) finländska centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

d) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 8 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och kontoförvaltare enligt 10 punkten i den paragrafen,

e) sådana finansiella motparter enligt artikel 2.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 i den förordningen och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland,

f) den som i Finland beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer,

g) leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022),

h) den som är registrerad enligt 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom (852/2016) och sådana förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland,

i) registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017),

j) referensvärdesadministratörer som inte är i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda auktoriserade tillsynsobjekt och som har auktoriserats av Finansinspektionen med stöd av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, nedan *förordningen om referensvärden*,

k) referensvärdesadministratörer som Finansinspektionen har registrerat med stöd av artikel 34 i förordningen om referensvärden,

l) sammanslutningar enligt artikel 27.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan *värdepapperiseringsförordningen*, som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i den förordningen,

m) tillhandahållare av virtuella valutor enligt lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019),

n) konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004),

o) godkända publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 och godkända rapporteringsmekanismer enligt artikel 2.1.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*, som har auktoriserats av Finansinspektionen och som Finansinspektionen med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den förordningen svarar för tillsynen över.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I*, filialer med en marknadsandel i Finland under 2 procent mätt med inlåning från allmänheten,
- 2) *filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II*, filialer med en marknadsandel i Finland på minst 2 men högst 10 procent mätt med inlåning från allmänheten,
- 3) *filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III*, filialer med en marknadsandel i Finland på över 10 procent mätt med inlåning från allmänheten,
- 4) *kalkylmässig balansräkning för en filial till ett EES-kreditinstitut* det belopp av filialens totala tillgångar som beräknas på grundval av de uppgifter som lämnas i enlighet med kommissionens genomförandeförordning EU 2021/451 om tekniska genomförandestandarder för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller instituts tillsynsrapportering och om upphävande av genomförandeförordning (EU) nr 680/2014,
- 5) *kalkylmässig balansräkning för en filial till ett tredjelands kreditinstitut* det belopp av filialens totala tillgångar som motsvarar beloppet enligt 4 punkten,
- 6) *filialer till utländska EES-försäkringsbolag, i kategori I*, filialer med premieintäkter i Finland som understiger 50 miljoner euro,
- 7) *filialer till utländska EES-försäkringsbolag, i kategori II*, filialer med premieintäkter i Finland som överstiger 50 miljoner euro men inte 500 miljoner euro,
- 8) *filialer till utländska EES-försäkringsbolag, i kategori III*, filialer med premieintäkter i Finland som överstiger 500 miljoner euro.

3 §

Tillsynsavgifter

Tillsynsavgiften bestäms för varje kalenderår som en grundavgift, en proportionell avgift eller en kombinerad grundavgift och proportionell avgift.

Grundavgiften är en fast avgift i euro.

Den proportionella avgiften beräknas i enlighet med denna lag på basis av balansomslutningen, premieintäkterna, de förvaltade placeringsfondernas eller AIF-fondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut. Som ett värdepappersföretags omsättning betraktas de sammanlagda intäkterna enligt resultaträkningen, inklusive nettointäkterna av värdepappershandel och valutaverksamhet. Om nettoavkastningen är negativ antecknas den som noll. Vad som i denna lag föreskrivs om AIF-förvaltare och om de av dem förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar ska på motsvarande sätt tillämpas på fastighetsfonder och deras tillgångar. Om ett betalningsinstitut bedriver också sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska som dess omsättning betraktas andelen av andra betaltjänster än utgivning av elektroniska pengar i förhållande till hela betalningsinstitutets omsättning. Om ett institut för elektroniska pengar tillhandahåller också andra betaltjänster eller bedriver också sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska som dess balansomslutning betraktas andelen av utestående elektroniska pengar i förhållande till hela institutets balansomslutning. Vid fastställandet av andelen tillämpas 30 a § i lagen om betalningsinstitut.

Om avgiftsskyldighet uppkommer på fler än en av de grunder som anges i 4–8 § eller 10 § ska avgiften tas ut endast en gång och enligt den grund som ger den högsta avgiften, om inte något annat föreskrivs nedan.

Om ett holdingföretag samtidigt är en annan koncerns dotterföretag tas det inte ut någon avgift av moderföretaget på samma grund.

4 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom kreditinstitutssektorn

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom kreditinstitutssektorn som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

1) i fråga om inlåningsbanker och kreditföretag enligt kreditinstitutslagen är den proportionella avgiften 0,002781 procent av balansomslutningen och grundavgiften

a) 7 580 euro, om det är fråga om affärsbanker enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) eller andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013),

b) 2 530 euro, om det är fråga om andra än i underpunkt a nämnda kreditinstitut,

2) i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori I, är grundavgiften 2 530 euro och den proportionella avgiften 0,000927 procent av omslutningen av den kalkylmässiga balansräkningen för filialen till EES-kreditinstitutet,

3) i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II, är grundavgiften 3 790 euro och den proportionella avgiften 0,001442 procent av omslutningen av den kalkylmässiga balansräkningen för filialen till EES-kreditinstitutet,

4) i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III, är grundavgiften 5 080 euro och den proportionella avgiften 0,001854 procent av omslutningen av den kalkylmässiga balansräkningen för filialen till EES-kreditinstitutet,

5) i fråga om filialer till tredjeländers kreditinstitut är grundavgiften 3 790 euro och den proportionella avgiften 0,002781 procent av omslutningen av den kalkylmässiga balansräkningen för filialen till tredjelandets kreditinstitut.

Grundavgiften för aktörer inom kreditinstitutssektorn som betalar enbart grundavgift är

1) 16 440 euro i fråga om den gamla insättningsgarantifond som avses i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av kreditinstitutslagen,

2) 2 740 euro i fråga om säkerhetsfonder enligt kreditinstitutslagen,

3) 1 260 euro i fråga om tredjeländers kreditinstituts representationer,

4) 8 220 euro i fråga om centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker,

5) 13 670 euro i fråga om kreditinstituts holdingföretag,

6) 15 000 euro i fråga om näringsidkare som avses i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, med undantag av näringsidkare som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § i den lagen.

5 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom betaltjänstsektorn

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom betaltjänstsektorn som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

1) i fråga om institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,003051 procent av balansomslutningen,

2) i fråga om andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,2712 procent av omsättningen,

3) i fråga om filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är grundavgiften 1 370 euro och den proportionella avgiften 0,113 procent av omsättningen,

4) i fråga om filialer till sådana utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är grundavgiften 1 370 euro och den proportionella avgiften 0,001017 procent av balansomslutningen.

Grundavgiften för de aktörer inom betaltjänstsektorn som betalar enbart grundavgift är

1) 1 370 euro i fråga om juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut,

2) 270 euro i fråga om fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut.

6 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom försäkrings- och pensionssektorn

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom försäkringssektorn som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

1) i fråga om skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,00351 procent av balansomslutningen multiplicerat med fyra,

2) i fråga om livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,00351 procent av balansomslutningen,

3) i fråga om specialföretag enligt försäkringsbolagslagen är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,00351 procent av balansomslutningen,

4) i fråga om filialer till tredjeländers försäkringsbolag är grundavgiften 4 110 euro och den proportionella avgiften 0,03277 procent av premieintäkten,

5) i fråga om arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag är grundavgiften 7 580 euro och den proportionella avgiften 0,002835 procent av balansomslutningen,

6) i fråga om pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor är grundavgiften 2 570 euro och den proportionella avgiften 0,003051 procent av balansomslutningen,

7) i fråga om tilläggs pensionsstiftelser, tilläggs pensionskassor, EES-tilläggs pensionsstiftelser och EES-tilläggs pensionskassor enligt lagen om tilläggs pensionsstiftelser och tilläggs pensionskassor är grundavgiften 2 570 euro och den proportionella avgiften 0,003051 procent av balansomslutningen,

8) i fråga om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare är grundavgiften 7 580 euro och den proportionella avgiften 0,002835 procent av balansomslutningen,

9) i fråga om Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner är grundavgiften 7 580 euro och den proportionella avgiften 0,0027 procent av balansomslutningen,

10) i fråga om Sysselsättningsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner är grundavgiften 7 580 euro och den proportionella avgiften 0,003051 procent av balansomslutningen,

11) i fråga om Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor är grundavgiften 1 640 euro och den proportionella avgiften 0,003456 procent av balansomslutningen multiplicerat med fyra,

12) i fråga om statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond, pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva, kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen och Statens kärnavfalls hanteringsfond enligt kärnenergilagen är grundavgiften 18 940 euro och den proportionella avgiften 0,002835 procent av balansomslutningen multiplicerat med 0,4,

13) i fråga om arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,7119 procent av medlemsavgiftsintäkterna.

- Grundavgiften för de aktörer inom försäkringssektorn som betalar enbart grundavgift är
- 1) 10 000 euro i fråga om filialer till utländska EES-försäkringsbolag, i kategori I,
 - 2) 50 000 euro i fråga om filialer till utländska EES-försäkringsbolag, i kategori II,
 - 3) 100 000 euro i fråga om filialer till utländska EES-försäkringsbolag, i kategori III,
 - 4) 32 000 euro i fråga om försäkringsbolags holdingföretag,
 - 5) 1 370 euro i fråga om försäkringsföreningars holdingföretag,
 - 6) 1 370 euro i fråga om försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution ökad med en förhöjning på 250 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året närmast före det då tillsynsavgiften bestäms,
 - 7) 1 610 euro i fråga om sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland,
 - 8) 1 370 euro i fråga om sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om tilläggs pensionsstiftelser och tilläggs pensionskassor som har filial i Finland,
 - 9) 12 630 euro i fråga om Pensionsskyddscentralen,
 - 10) 1 370 euro i fråga om trafik- och patientskadenämnden,
 - 11) 1 500 euro i fråga om försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar,
 - 12) 1 500 euro i fråga om sjukka enligt lagen om försäkringskassor,
 - 13) 1 500 euro i fråga om annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än sjukka.

7 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom fondsektorn

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom fondsektorn som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

- 1) i fråga om fondbolag enligt lagen om placeringsfonder är grundavgiften 5 480 euro och den proportionella avgiften 0,002373 procent av de av fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar,
- 2) i fråga om auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder är grundavgiften 5 480 euro och den proportionella avgiften 0,002373 procent av de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar,
- 3) i fråga om företag som med auktorisation i Finland förvaltar placeringsfonder och AIF-fonder är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,002373 procent av de av företaget i Finland förvaltade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar,
- 4) i fråga om filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,1582 procent av omsättningen,
- 5) i fråga om filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,001921 procent av de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar,
- 6) i fråga om utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,001921 procent av de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar,
- 7) i fråga om filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland är grundavgiften 4 020 euro och den proportionella avgiften 0,1582 procent av omsättningen,
- 8) i fråga om filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland är grundavgiften 4 020 euro och den proportionella avgiften 0,001921 procent av de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar,

9) i fråga om EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland är grundavgiften 4 020 euro och den proportionella avgiften 0,001921 procent av de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar.

Grundavgiften för de aktörer inom fondsektorn som betalar enbart grundavgift är

- 1) 1 370 euro i fråga om enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag,
- 2) 2 740 euro i fråga om den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- 3) 4 110 euro i fråga om förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt lagen om placeringsfonder,
- 4) 4 110 euro i fråga om förvaringsinstitut som fått auktorisation enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- 5) 6 850 euro i fråga om förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd i enlighet med lagen om placeringsfonder och fått auktorisation i enlighet med lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- 6) 2 740 euro i fråga om särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

8 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom värdepapperssektorn

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom värdepapperssektorn som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

- 1) i fråga om värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 1 och 3 mom. i lagen om investerings-tjänster är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen,
- 2) i fråga om värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster är grundavgiften 1 370 euro och den proportionella avgiften 0,113 procent av omsättningen,
- 3) i fråga om filialer till utländska EES-värdepappersföretag är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,1582 procent av omsättningen,
- 4) i fråga om filialer till tredjeländers värdepappersföretag är grundavgiften 4 110 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen.

Grundavgiften för de aktörer inom värdepapperssektorn som betalar enbart grundavgift är

- 1) 4 110 euro i fråga om ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investerings-tjänster,
- 2) 4 110 euro i fråga om sådana i 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster avsedda tredje-landsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering,
- 3) 1 370 euro i fråga om värdepappersföretags holdingföretag.

9 §

Avgifter som tas ut hos värdepappersemittenter

Den grundavgift som tas ut hos värdepappersemittenter är

- 1) 21 230 euro i fråga om emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument,
- 2) 17 120 euro i fråga om finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland,

3) 14 380 euro i fråga om emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när emittenten inte har hemort i Finland eller när aktören är avgiftsskyldig också enligt 4–8 § eller 10 § i denna lag,

4) 4 110 euro i fråga om emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument,

5) 4 110 euro i fråga om finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland,

6) 5 480 euro i fråga om emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument,

7) 1 370 euro i fråga om emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.

Om en aktieemittent har emitterat också andra värdepapper som avses i denna paragraf ska avgift tas ut hos den avgiftsskyldige på vardera grunden.

10 §

Avgifter som tas ut hos andra aktörer

De avgifter som tas ut hos andra aktörer än sådana som avses i 4–9 § bestäms enligt följande:

1) i fråga om börser enligt lagen om handel med finansiella instrument är den proportionella avgiften 1,4012 procent av omsättningen, dock minst 50 000 euro,

2) i fråga om leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster är grundavgiften 2 740 euro och den proportionella avgiften 0,113 procent av omsättningen,

3) i fråga om värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet är grundavgiften 356 100 euro,

4) i fråga om kontoförvaltare och clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet är grundavgiften 24 650 euro,

5) i fråga om centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet är grundavgiften 205 440 euro,

6) i fråga om clearingfonder enligt 2 kap. 9 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 4 kap. 5 § i den lagen är grundavgiften 2 740 euro,

7) i fråga om konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat är grundavgiften 13 700 euro,

8) i fråga om börsers och värdepapperscentralers holdingföretag är grundavgiften 13 700 euro,

9) i fråga om finländska kreditförmedlare som är registrerade enligt 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare, är grundavgiften 1 540 euro,

10) i fråga om utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland, är grundavgiften 510 euro,

11) i fråga om den som i Finland beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer är grundavgiften 10 000 euro,

12) i fråga om finansiella motparter enligt artikel 2.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 i den förordningen och pensionssystem enligt artikel 2.10

i den förordningen, vilka omfattas av clearingkravet enligt artikel 4 i den förordningen och vilkas hemstat är Finland, är grundavgiften 13 700 euro,

13) i fråga om registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare är grundavgiften 2 740 euro,

14) i fråga om godkända publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och godkända rapporteringsmekanismer enligt artikel 2.1.36 i den förordningen är grundavgiften 13 700 euro,

15) i fråga om referensvärdesadministratörer som Finansinspektionen har registrerat med stöd av artikel 34 i förordningen om referensvärden är grundavgiften 3 840 euro,

16) i fråga om referensvärdesadministratörer som inte är i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen avsedda auktoriserade tillsynsobjekt och som har auktoriserats av Finansinspektionen med stöd av artikel 34 i förordningen om referensvärden är grundavgiften 12 000 euro,

17) i fråga om sådana sammanslutningar enligt artikel 27.2 i värdepapperiseringsförordningen som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i den förordningen är grundavgiften 6 400 euro,

18) i fråga om tillhandahållare av virtuella valutor är grundavgiften 2 740 euro.

11 §

Tilläggsavgifter

Utöver vad som föreskrivs i 4–10 § är de avgiftsskyldiga skyldiga att betala följande tilläggsavgifter:

1) i fråga om kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto är tilläggsavgiften 11 360 euro,

2) om en börs som avses i 10 § 1 punkten, ett värdepappersföretag som avses i 8 § 1 mom. 1 punkten eller ett kreditinstitut som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a eller b är en sådan leverantör av datarapporteringstjänster som avses i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och som Finansinspektionen utövar tillsyn över med stöd av artikel 27b.2 och 27b.1 andra stycket i den förordningen, är tilläggsavgiften 13 700 euro,

3) om en börs som avses i 10 § 1 punkten, ett värdepappersföretag som avses i 8 § 1 mom. 1 punkten, ett kreditinstitut som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a eller b eller en värdepapperscentral som avses i 10 § 3 punkten driver en multilateral handelsplattform eller ett avvecklingssystem som baseras på teknik för distribuerade liggare (*DLT*) eller ett *DLT*-baserat handels- och avvecklingssystem, är tilläggsavgiften 30 000 euro,

4) i fråga om fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning är tilläggsavgiften 0,3616 procent av kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning,

5) i fråga om AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt 3 kap. 3 § i den lagen är tilläggsavgiften 0,3616 procent av omsättningen från dessa funktioner,

6) i fråga om AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland är tilläggsavgiften 0,00113 procent av de av AIF-förvaltaren utomlands förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar,

7) aktörer som är avgiftsskyldiga enligt 4–8 § eller 10 § är skyldiga att betala också i 9 § avsedda avgifter som tas ut hos värdepappersemittenter,

8) i fråga om emittenter som avses i 9 § 1 mom. 1 punkten är tilläggsavgiften 21 910 euro, om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.1.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

9) i fråga om emittenter som avses i 9 § 1 mom. 3 punkten är tilläggsavgiften 15 070 euro, om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.1.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

10) i fråga om aktörer som bedriver verksamhet som kontoförvaltare och clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet är tilläggsavgiften 24 650 euro,

11) i fråga om aktörer som bedriver verksamhet som försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution är tilläggsavgiften 1 370 euro samt ytterligare 250 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året närmast före det då tillsynsavgiften bestäms,

12) om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a eller b eller en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten är ett förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder, är dess tilläggsavgift 4 110 euro,

13) om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a eller b, en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten, ett värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 1 punkten eller en filial till ett EES-värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 3 punkten är ett förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, är tilläggsavgiften 4 110 euro,

14) om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a eller b, en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten, ett värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 1 punkten eller en filial till ett EES-värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 3 punkten är ett förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och även enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, är tilläggsavgiften 6 848 euro,

15) om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a eller b, en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten, ett värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 1 punkten eller en filial till ett EES-värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 3 punkten är ett särskilt förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, är tilläggsavgiften 2 740 euro.

12 §

Bestämmande av tillsynsavgiften

Finansinspektionen svarar för bestämmandet och debiteringen av tillsynsavgiften. Tillsynsavgiften ska betalas till Finlands Bank. Tillsynsavgiften förfaller till betalning vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock tidigast den sista juni under kalenderåret. Finansinspektionen ska sända avgiftsbeslutet till den avgiftsskyldige senast 30 dagar före den första förfalldagen.

Grundavgiften betalas i sin helhet även om avgiftsskyldigheten börjar under kalenderåret. Grundavgiften återbetalas inte om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret.

För den som blir avgiftsskyldig under kalenderåret bestäms den första proportionella tillsynsavgiften genom att en tolftedel av avgiften för hela kalenderåret multipliceras med det antal kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan avgiftsskyldighetens uppkomst och det första kalenderårets utgång. Om grunden för den avgiftsskyldiges avgiftsskyldighet ändras under kalenderåret på grund av företagsomstruktureringar, tas avgiften ut på samma sätt som för aktörer som inlett sin verksamhet under kalenderåret. Den första tillsynsavgiften enligt detta moment förfaller till betalning den sista dagen i den kalendermånad som följer efter avgiftsskyldighetens uppkomst, dock inte före den tidpunkt som nämns i 1 mom.

Om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret ska till den avgiftsskyldige på ansökan återbetalas så många tolftedelar av den betalda proportionella tillsynsavgiften som det ingår fulla kalendermånader i tiden mellan det att avgiftsskyldigheten upphör och kalenderårets slut. Av försäkringsanstalter och pensionsanstalter ska proportionell tillsynsavgift emellertid tas ut till utgången av den kalendermånad då anstaltens hela försäkringsbestånd eller pensionsansvar

har överlåtits till en annan försäkringsanstalt eller pensionsanstalt eller då de åtaganden som sammanhänger med anstaltens försäkringsverksamhet annars bevisligen har retts ut.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om betalningsförfarandet och om betalning av avgiften i flera än en post.

13 §

Bestämmande av tillsynsavgiften genom uppskattning

Tillsynsavgiften ska bestämmas genom uppskattning, om de uppgifter som krävs för bestämmandet av avgiften inte har lämnats eller om uppgifterna är uppenbart felaktiga eller bristfälliga för bestämmandet av tillsynsavgiften.

Vid uppskattningen ska den avgiftsskyldiges storlek och marknadsställning, de uppgifter som den avgiftsskyldige har meddelat tidigare år, jämförelseuppgifter om andra avgiftsskyldiga som bedriver motsvarande verksamhet samt andra med dessa jämförbara omständigheter som inverkar på grunden för bestämmande av den avgiftsskyldiges avgift beaktas.

Finansinspektionen ska innan den vidtar en åtgärd som avses i 1 mom. uppmana den avgiftsskyldige att inom en av Finansinspektionen utsatt skälig tid vid hot om uppskattning av omsättningen eller balansräkningen lämna de uppgifter som behövs för att tillsynsavgiften ska kunna bestämmas. Uppmaningen ska innehålla uppgift om beloppet av den uppskattade tillsynsavgiften.

Finansinspektionen kan rätta debiteringen enligt uppskattning på eget initiativ inom ett år från ingången av kalenderåret efter debiteringen enligt uppskattning, om det i ärendet har framkommit sådan ny utredning som kunde ha inverkat på avgörandet av ärendet.

14 §

Sänkning av tillsynsavgiften

Det belopp som Finansinspektionen tar ut i form av tillsynsavgifter och övriga intäkter täcker 95 procent av de kostnader som fastställts i Finansinspektionens budget. Finlands Bank svarar för resterande 5 procent.

Utöver vad som nämns i 1 mom. kan Finansinspektionen ta ut tillsynsavgifter och ha övriga intäkter till högst ett belopp som motsvarar 5 procent av de kostnader som fastställts i Finansinspektionens budget (*överskott*). Överskott tas ut för att täcka eventuella situationer där det belopp som tagits ut i form av tillsynsavgifter samt övriga intäkter understiger den andel på 95 procent som anges i 1 mom. (*underskott*).

Finansinspektionen ska bestämma att tillsynsavgiften enligt 12 § tas ut till nedsatt belopp, om det är sannolikt att det uppkommer ett överskott på över fem procent av de kostnader som fastställts i Finansinspektionens budget. Finansinspektionen ska sänka alla avgiftsskyldigas tillsynsavgift med ett lika stort proportionellt belopp. När sänkningen av tillsynsavgiften beräknas ska som ökning av intäkterna beaktas under tidigare kalenderår uppkomna överskott samt som minskning av intäkterna under tidigare år uppkomna underskott.

15 §

Avgiftsskyldigas skyldighet att lämna uppgifter och Finansinspektionens rätt att få uppgifter

Den avgiftsskyldige ska för bestämmande av tillsynsavgiften lämna Finansinspektionen de uppgifter som enligt 4–11 § ligger till grund för tillsynsavgiften. Uppgifterna ska lämnas senast vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer.

Trots sekretessbestämmelserna har Finansinspektionen rätt att av den som är avgiftsskyldig enligt 1 § få de uppgifter som behövs för att bestämma tillsynsavgiften. På Finansinspektionens rätt att granska uppgifternas riktighet tillämpas 24 § i lagen om Finansinspektionen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som behövs för bestämmande av tillsynsavgiften och om hur uppgifterna ska lämnas.

16 §

Ändringssökande

Omprövning av ett i denna lag avsett beslut av Finansinspektionen om att påföra tillsynsavgift får begäras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Finansinspektionens beslut med anledning av en omprövningsbegäran får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

17 §

Dröjsmålsränta på tillsynsavgiften och indrivning av avgiften i utsökningsväg

Om betalningen av en tillsynsavgift försenas tas dröjsmålsränta ut enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Tillsynsavgifter som har bestämts med stöd av denna lag jämte ränta är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

18 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Bestämmelserna i 1 § 3 punkten underpunkt m och 6 § 1 mom. 11 punkten om Miljöförsäkringscentralens tillsynsavgift tillämpas dock endast till och med den 31 december 2024.

Genom denna lag upphävs lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

2.

Lag

om ändring av 52 d § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 52 d § 3 mom., sådant det lyder i lag 269/2021, som följer:

52 d §

Tillsyn över placeringsverksamheten

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om statens pensionsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 915/2008, som följer:

7 §

Placering av fondens medel

Finansinspektionen utövar tillsyn över fondens placeringsverksamhet. På Finansinspektionens rätt att få uppgifter och att granska tillämpas 18 och 24 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Finansinspektionen ska årligen i fråga om tillsynen lämna en berättelse till finansministeriet. Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 2 och 18 § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 2 § 3 mom. och 18 § 3 mom. som följer:

2 §

Administrativ ställning och tillämplig lagstiftning

Bestämmelser om täckning av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet finns i denna lag och i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/).

18 §

Rätt att få uppgifter av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få uppgifter i syfte att bestämma tillsynsavgift finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om Keva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Keva (66/2016) 23 § 1 mom. som följer:

23 §

Tillsynsavgift och vissa andra avgifter

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond (656/2023) 13 § 2 mom. som följer:

13 §

Betalningar ur kyrkans pensionsfond

Utgifterna för pensionsverksamheten inbegriper även tillsynsavgiften enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/) och justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) samt den verksamhetsbaserade serviceavgiften och pensionsanstaltens kostnadsandel enligt 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006).

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 24 kap. 9 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (213/2019) 24 kap. 9 § 2 mom. som följer:

24 kap.

Utländska EES-fondbolags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

9 §

Skyldighet att följa finsk lagstiftning

Bestämmelser om tillstånds- och tillsynsavgifter för i 1 mom. avsedda fondbolag som förvaltar placeringsfonder finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 oktober 2023

Statsminister

Petteri Orpo

Näringsminister Wille Rydman

2.

Lag

om ändring av 52 d § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 52 d § 3 mom., sådant det lyder i lag 269/2021, som följer:

Gällande lydelse

52 d §

Tillsyn över placeringsverksamheten

Föreslagen lydelse

52 d §

Tillsyn över placeringsverksamheten

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens *tillsynsavgifter* (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om statens pensionsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 915/2008, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Placering av fondens medel

Föreslagen lydelse

7 §

Placering av fondens medel

Finansinspektionen utövar tillsyn över fondens placeringsverksamhet. I fråga om Finansinspektionens rätt att få uppgifter och att

Finansinspektionen utövar tillsyn över fondens placeringsverksamhet. *På* Finansinspektionens rätt att få uppgifter och att

Gällande lydelse

granska gäller 18 och 24 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Finansinspektionen ska årligen i fråga om tillsynen överlämna en berättelse till finansministeriet. Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008). (19.12.2008/915)

Föreslagen lydelse

granska *tillämpas* 18 och 24 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Finansinspektionen ska årligen i fråga om tillsynen lämna en berättelse till finansministeriet. Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens *tillsynsavgifter* (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 2 och 18 § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 2 § 3 mom. och 18 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Administrativ ställning och tillämplig lagstiftning

Bestämmelser om täckning av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet finns i denna lag och i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

18 §

Rätt att få uppgifter av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få uppgifter i syfte att bestämma tillsynsavgift finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift.

Föreslagen lydelse

2 §

Administrativ ställning och tillämplig lagstiftning

Bestämmelser om täckning av kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet finns i denna lag och i lagen om Finansinspektionens *tillsynsavgifter* (/).

18 §

Rätt att få uppgifter av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få uppgifter i syfte att bestämma tillsynsavgift finns i lagen om Finansinspektionens *tillsynsavgifter*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om Keva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Keva (66/2016) 23 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

23 §

Tillsynsavgift och vissa andra avgifter

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

Föreslagen lydelse

23 §

Tillsynsavgift och vissa andra avgifter

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens *tillsynsavgifter* (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensionsfond (656/2023) 13 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

13 §

Betalningar ur kyrkans pensionsfond

Utgifterna för pensionsverksamheten inbegriper även tillsynsavgiften enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) och justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i

Föreslagen lydelse

13 §

Betalningar ur kyrkans pensionsfond

Utgifterna för pensionsverksamheten inbegriper även tillsynsavgiften enligt lagen om Finansinspektionens *tillsynsavgifter* (/) och justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen

Gällande lydelse

lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) samt den verksamhetsbaserade serviceavgiften och pensionsanstaltens kostnadsandel enligt 5 § i lagen om Pensions-skyddscentralen (397/2006).

Föreslagen lydelse

om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) samt den verksamhetsbaserade serviceavgiften och pensionsanstaltens kostnadsandel enligt 5 § i lagen om Pensions-skyddscentralen (397/2006).

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 24 kap. 9 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om placeringsfonder (213/2019) 24 kap. 9 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

24 kap.

Utländska EES-fondbolags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

9 §

Skyldighet att följa finsk lagstiftning

Föreslagen lydelse

24 kap.

Utländska EES-fondbolags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

9 §

Skyldighet att följa finsk lagstiftning

På tillstånds- och tillsynsavgifter för fondbolag som förvaltar placeringsfonder *som avses i 1 mom. tillämpas* lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

Bestämmelser om tillstånds- och tillsynsavgifter för i 1 mom. avsedda fondbolag som förvaltar *finns i* lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .